

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အဖိုးရ^၁
ဝညှေးဝန်ကြီးဌာန

သိပ္ပါယ် ပထမတန်း

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အဖိုး၏
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

သိပ္ပ
ပထမတန်း

မာတိကာ

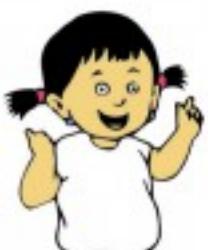
အစိုး:	သင်ခန်းစာ	စာမျက်နှာ
အစိုး ၁။	ကျွန်ုပ်တို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်	
	(၁) ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအရာများ	၁
	(၂) ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအရာများကို အပ်စွဲခြင်း	၀
	(၃) ပတ်ဝန်းကျင်ရှိပြောင်းလဲမှုများ	၁၄
	(၄) ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအသံများ	၁၈
အစိုး ၂။	ကျွန်ုပ်	
	(၁) ဓန္ထာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းများနှင့် မတူညီမှုများ	၂၂
	(၂) ဓန္ထာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းများကို အသံးပြုခြင်း	၂၆
အစိုး ၃။	ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ	
	(၁) အပင်၏ အစိတ်အပိုင်းများ	၃၀
	(၂) အပင်အစိတ်အပိုင်းများ၏ မတူညီမှုများ	၃၆
	(၃) အပင်ပေါက်ရောက်ရာနေရာများ	၄၂
အစိုး ၄။	ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရှိဗာန်များ	
	(၁) တိရှိဗာန်များ၏ ဓန္ထာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းများ	၄၆
	(၂) မတူညီသောနေရာများမှ တိရှိဗာန်များ	၅၂
အစိုး ၅။	ကျွန်ုပ်တို့၏ ကဲ့မောက်ကြီး	
	(၁) မောက်ကြီးနှင့် ကျောက်ခဲ့	၅၈
	(၂) ရော	၆၂
အစိုး ၆။	ကျွန်ုပ်တို့၏ ကောင်းကင်	
	(၁) သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိရသည်များ	၆၆
	(၂) အမြားတွေ့ရှိရသည်များ	၇၂

အခန်း(၁) ကျွန်ုပ်တို့၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

ကျွန်ုပ်တို့၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်
(၁) ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအရာများ

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအင်
ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဘာတွေတွေ၊ ရသလဲ။

စာသင်ခန်းထဲမှာ
ကြည့်ကြို့

အခန်း(၁) ကျောင်းတို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

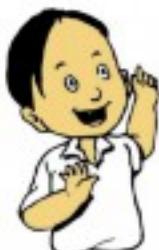

ကျောင်းဝင်းထဲမှာ
ကြည့်ကြမယ်

ကြိုးစားပြီးရှာဖွေကြရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) စာသင်ခန်းထဲမှာရှိတဲ့ ပစ္စည်းတွေရဲ့အမည်ကို သူငယ်ချင်းအချင်းချင်း
ပြောကြရအောင်။ တွေ့တဲ့ပစ္စည်းကို အယားမှာလည်း အမှန်ခြစ်(✓)မယ်။

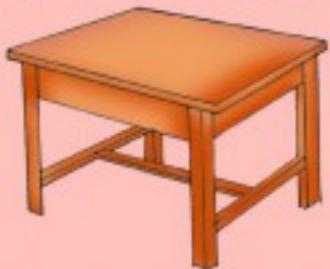

စာအုပ်တွေ.တယ်

စားပြဲလည်းတွေ.တယ်

အခန်း(၁) ကျောင်းတို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

စားပွဲ

သင်ပုစ်း

စာအုပ်

ခဲတံ

ကျော်းအိတ်

နာရီ

လွယ်အိတ်

ကုလားထိုင်

တဗြားတွေ၊ တာတွေကိုလည်း ပြောပြပါ။

အစိုး(၁) ကျောင်းတို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

လုပ်ငန်း(၂) ကျောင်းဝင်းထဲမှာ မြင်ရတာတွေကို ပြောပြုပါ။

အတန်းအပြင်ကိုထွက်ပြီး
ကြည့်ကြရအောင်

ကျောက်ခဲ့
လိပ်ပြာ ရွေး
ပန်းပွင့်တွေ့တယ်

ရေရှိတယ်

အစိန်း(၁) ကျွန်ုပ်တို့၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

လုပ်ငန်း(၃) ကျောင်းဝင်းထဲက ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ပုံကိုဆွဲပြီး ပြောကြမယ်။

သူငယ်ချင်းတွေကို သားတို့ သမီးတို့ ဆွဲထားတဲ့ ပုံအမည်
အရောင် ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့ အရွယ်အစားတွေကို ပြောပြရမယ်နော်

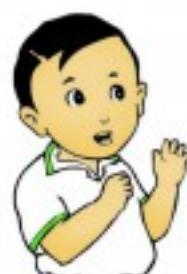
လက်မတွေလုပ်ငန်းမှတ်တမ်း

ပတ်ဝန်ဆွဲပြုသရေဖျား ၁၇-၂၀၁၇

အမည်	မဟန္တာမင်း
အတာန်း	ပထားလာမှု
အလုပ်ထားလေသာရုံအမည်	လီး

(နှုတ်မြဲ)
သီတုရဲ့ ပြိုက်ယား
အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်
ပုံအမည်နဲ့
အမြဲအမြဲကာ သောက်ယား မလေ့လာမှု

ကျွန်ုပ်မက ထိုးပုံကလေး
ဆွဲထားတယ်

ကျွန်ုပ်တော်က ခွေး
တွေ့ခဲ့တယ်
ခွေးပုံဆွဲမယ်

အခန်း(၁) ကျောင်ပတ္တိ၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

ပတ်ဝက်ညွှန် စာနှင့်ပုံများ

ပတ်ဝန်းကျင်မှာ လူ၊ အဆောက်အအီး၊ ယာဉ်တွေကို တွေ့ရမယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်မှာ လေ ရှိတယ်။ မမြင်ရဘူး၊ ကိုင်လို့မရဘူး၊ လေတိက်လို့ သစ်ချေက်တွေလှပ်နေတယ်။

သိသွားပြီနော်

ပတ်ဝန်းကျင်မှာပစ္စည်းတွေ၊ အပင်တွေ၊ တိရှိစွာနှင့်တွေ၊ ရေ၊ သဲနဲ့ ကျောက်ခဲတွေရှိတယ်။

အနှစ်ဓာတ်နှင့် လောကျင့်ဓန်း

ပစ္စည်းများ

သဲ

အပင်များ

ကျောက်ခဲ

ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ
အရာများ

ရေ

တိရှိစွာနှင့်များ

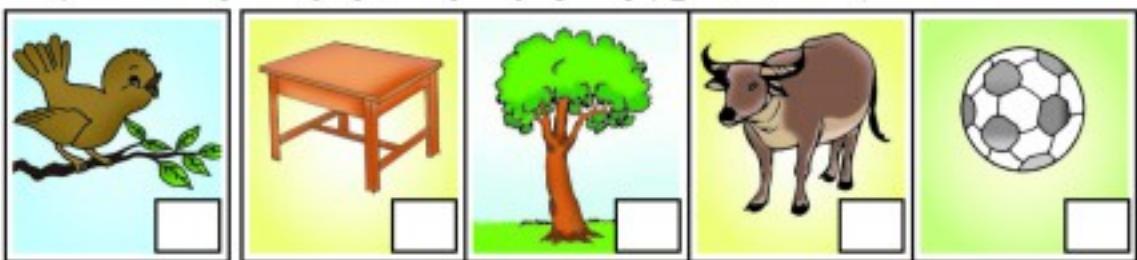
အစိန်း(၁) ကျော်ပို့၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ စာသင်ခန်းထဲမှာ တွေ့ရတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို ဓယားမှာဖြည့်ဖို့ ပြောကြည့်ရအောင်။

ပစ္စည်းအမည်	အရောင်	ပုံသဏ္ဌာန်
စာအုပ်		
ပေတံ		
မြေအြေ		
သင်ပုန်း		
ခဲဖျက်		

၂။ ကျောင်းဝင်းထဲမှာ တွေ့ရတဲ့အရာတွေကို အမှန်ခြစ်(✓)ပေးနော်။

၃။ ပေးထားတဲ့ ပုံ(၂)ပုံကိုကြည့်ပြီး အဲဒီပတ်ဝန်းကျင်မှာ တွေ့ရတဲ့အရာတွေကို ပြောကြရအောင်။

(က) စာသင်ခန်းထဲမှာ တွေ့နိုင်တဲ့အရာ(၃)ခု

(ခ) ကျောင်းဝင်းထဲမှာ တွေ့နိုင်တဲ့ အရာ (၂)ခု

ပုံ(က)

ပုံ(ခ)

အစိုး(၁) ကျေနှင်းတို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

၁

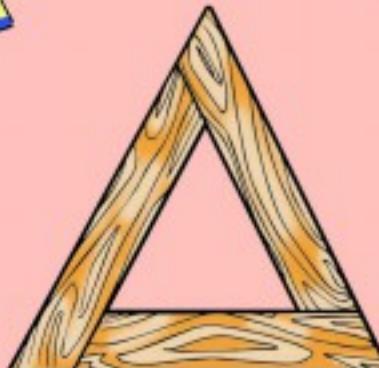
ကျေနှင်းတို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်
(၂) ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအရာများကို အပ်စွဲခြင်း

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်

ပတ်ဝန်းကျင်က အရာတွေကို ဘယ်လိုအပ်စွဲကြမလဲ။

ပေးထားတဲ့ ပုံတွေနဲ့ သုတေသနတဲ့ပစ္စည်းတွေကို အတန်းထဲမှာ ရှာကြည့်ရအောင်။

အစိန်း(၁) ကျွန်ုပ်တို့၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

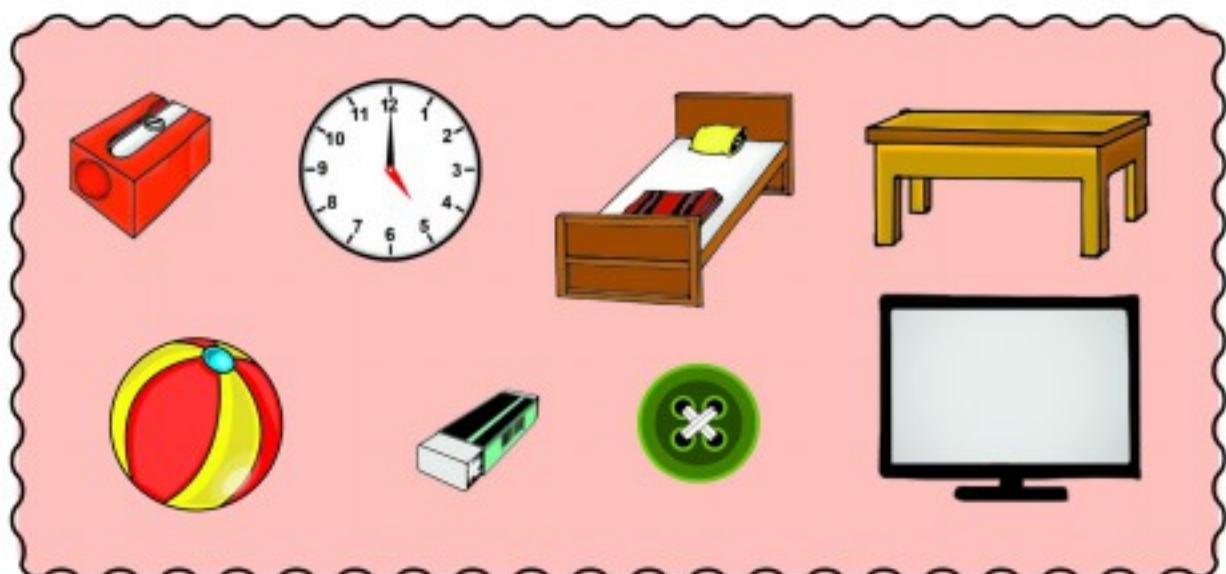

ကြိုးစားပြီးရှာဖွေကြရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) ပုံထဲက လေးထောင့်ပုံမှန်နဲ့ တူတဲ့ပစ္စည်းတွေကို အတန်းထဲမှာ ရှာကြမယ်။

လုပ်ငန်း(၂) ပုံတွေကိုကြည့်ပြီး ထွေ့နိုင်တဲ့နေရာအလိုက် ပေါ်မှာဖြည့်ဖို့ ပြောကြရအောင်။

အိမ်ရှိပစ္စည်းများ	ကျောင်းရှိပစ္စည်းများ

အခန်း(၁) ကျွန်ုပ်တို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

လုပ်ငန်း(၃) ပေးထားတဲ့ပစ္စည်းတွေကို ပြုလုပ်ထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေအလိုက် ဓယားမှာ ဖြည့်ကြည့်ရအောင်။

သစ်သား	ပလတ်စတစ်	ရာဘာ	ပိတ်စ	သူ့	ဖိန်

လုပ်ငန်း(၄) အတန်းထဲက ပစ္စည်းတွေကို ရှာပြီးပြောပြပါ။

ပြုလုပ်ထားတဲ့ပစ္စည်း	တွေ.ရှိတဲ့ပစ္စည်း
သစ်သား	
ပလတ်စတစ်	
ရာဘာ	
ပိတ်စ	
သူ့	
ဖိန်	

အစိန်း(၁) ကျွန်ုပ်တို့၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

လုပ်ငန်း(၅) ပတ်ဝန်းကျင်မှာတွေ့ရတဲ့ အပင်နဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို အပ်စဲဖော်နော်။

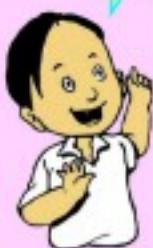
အပင်များ၏အမည်	တိရစ္ဆာန်များ၏အမည်

ပတ်သူကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

ဒီဝါးလက်ခုပ်လေးကို ကျွန်ုပ်တော်အတွက် အဖောက လုပ်ပေးထားတာ ဝါးနဲ့လုပ်ရတာလေ

ကောင်းလိုက်တာ
ကျွန်ုပ်မလည်းကြော်တယ်
ကျွန်ုပ်မလည်း လိုချင်
လိုက်တာ

သိသွားပြီနော်

တွေ.တဲ့ နေရာကို လိုက်ပြီး
အပ်စွဲ.လို.ရတယ်

အပင်နဲ့တို့ရအောင်ဆိုပြီး
အပ်စွဲလို့ရတယ်

ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့လည်း
အပ်စွဲလို့ရတယ်

ပြုလုပ်ထားတဲ့ ပစ္စည်းနဲ့လည်း
အပ်စွဲလို့ရတယ်

အနှစ်ချုပ်နှင့် လေ့ကျင့်ခန်း

ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအရာများတဲ့
အပ်စွဲမြင်း

နေရာ

အပင်နှင့်တို့ရအောင်

ပုံသဏ္ဌာန်

ပြုလုပ်ထားသော
ပစ္စည်း

အစိန်း(၁) ကျော်ပိတ္တ၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ဘာနဲ့လုပ်ထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေလဲ။ မတူတာကို ရွှေးထုတ်ပါ။

၂။ အစိန်းနဲ့ လေးထောင့်ပုံရှိတဲ့ ကြိုက်ရာပစ္စည်း(၂)ခရဲ့၊ အမည်ကို ယေားမှာဖြည့်ဖို့
ပြောကြည့်ကို။

အစိန်းပုံ	လေးထောင့်ပုံ
CII	CII
JII	JII

အစိုး(၁) ကျွန်ုပ်တို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

၁

ကျွန်ုပ်တို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်
(၃) ပတ်ဝန်းကျင်ရှိပြောင်းလဲမှုများ

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်

ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဘယ်လိုပြောင်းလဲနေသလဲ။

မကြာခင်အချိန်မှာ မိုးလေဝသ သတင်းများကို ကြညာ
ပါတော့မယ်ရှင် .....

မနက်ဖြစ် နေသာ
မယ်တဲ့ အပြင်ထွက်
ကစားကြရအောင်

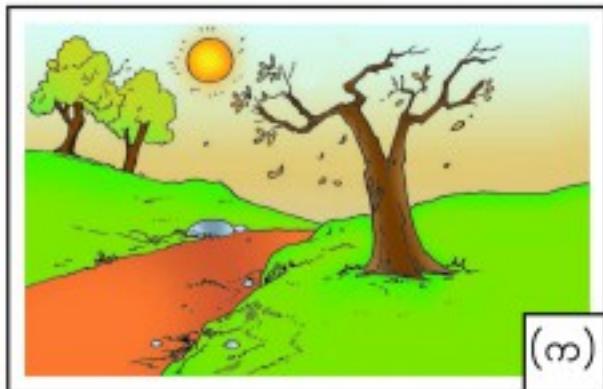
မိုးလေဝသ

အစိန်း(၁) ကျော်ပို့တို့၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

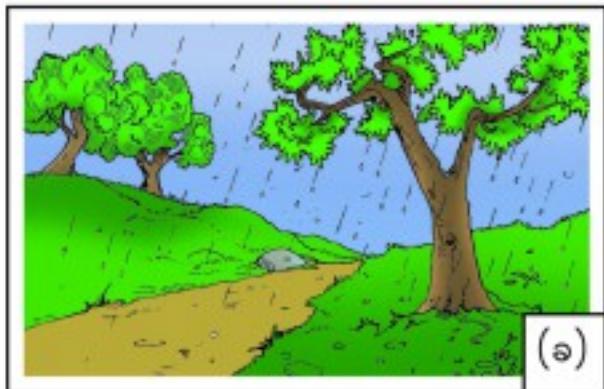

ကြိုးစားပြီးရာဖွေကြရအောင်

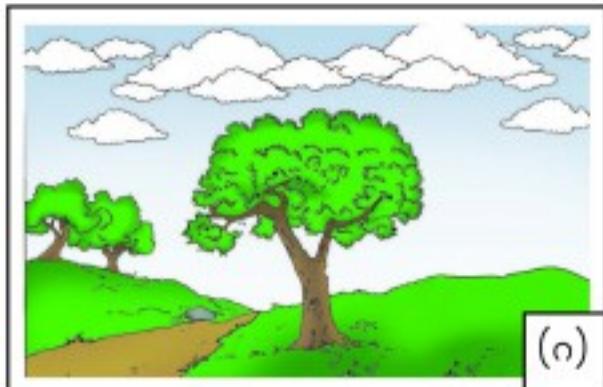
လုပ်ငန်း(၁) ပုံတွေကိုကြည့်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့မတူတဲ့ ပြောင်းလဲတာတွေကို
လေ့လာကြစိုး။

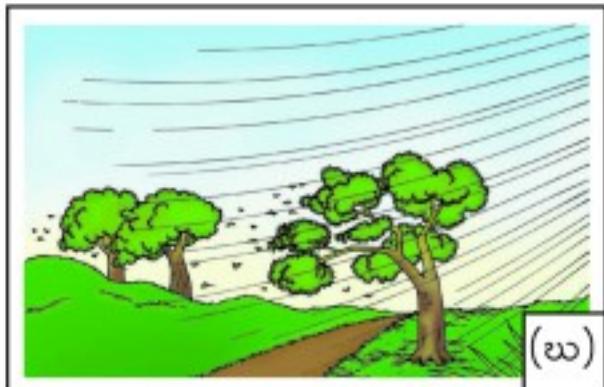
(က)

(ခ)

(ဂ)

(ယ)

ပေးထားတဲ့ မိုးလေဝသအခြေအနေ(၄)ခုကို မှန်တဲ့ပုံနဲ့ တွေကြည့်ပါ။

မိုးရွာသည်

တိမ်ထူသည်

လေတိုက်သည်

နေပူသည်

မိုး (က) -----

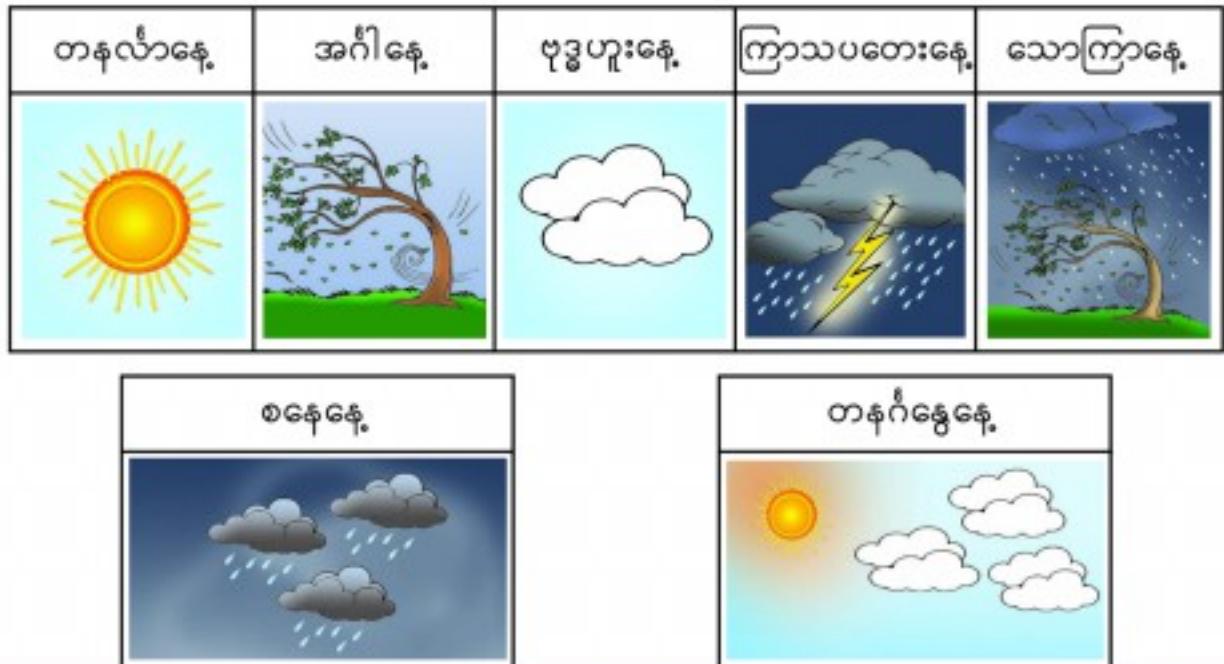
မိုး (ခ) -----

မိုး (ဂ) -----

မိုး (ယ) -----

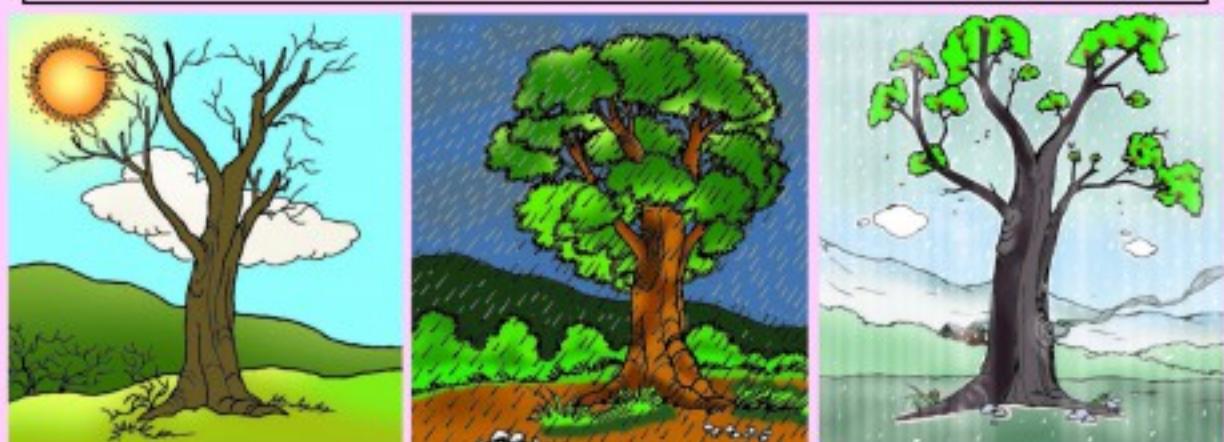
အစိန်း(၁) ကျွန်ုပ်တို့၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

လုပ်ငန်း(၂) တစ်ပတ်အတွင်း မိုးလေဝသအခြေအနေကို ပုံတွေကြည့်ပြီး ပြောပါ။
တိမ်အရောင်(တိမ်အဖြူ/တိမ်အမည်း)တွေကိုလည်းပြောပါ။

ပတ်သူကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရာသီဥတု(၃)မျိုးရှိတယ်။ နွေရာသီ၊ မိုးရာသီနဲ့ ဆောင်းရာသီ တို့ဖြစ်တယ်။

အစိန်း(၁) ကျော်ပို့၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

သိသွားပြီဖော်

နေပါတဲ့အခါ ကောင်းကင်ကြီးက အပြာရောင် တိမ်လေးတွေက
အဖြူရောင် တိမ်အမည်းတွေ ကောင်းကင်မှာတွေ့ရရင် မိုးရွာတော့
မယ် မိုးရွာရင် ကောင်းကင်က အပြာရောင်မဟုတ်တော့ဘူး

အနှစ်ရှုပ်နှင့် လေ့ကျင့်စန်း

ပတ်ဝန်းကျင်မှာ နေပါတာ မိုးရွာတာ နှင်းကျေတာ လေတိက်တာ တိမ်ထူတယ်
ဆိုတာတွေကို မိုးလေဝသအခြေအနေတွေလို့ ခေါ်တယ်။

လေ့ကျင့်စန်း:

မိုးလေဝသအခြေအနေပြီတဲ့ပုံတစ်ပုံကိုဆွဲပြီး အရောင်ခြယ်ပါ။ (အပ်စုလုပ်ငန်း)
ကိုယ့်အဖွဲ့၏ ပုံအကြောင်းကို တွေးအဖွဲ့တွေကိုမေးပြီး အဖြေမှန်ကိုလည်း ပြောပြနော်။

အခန်း(၁) ကျွန်ုပ်တို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

၁

ကျွန်ုပ်တို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

(၄) ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအသံများ

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်

ဘယ်လိုအသံမျိုးတွေကို ကြားဖူးကြသလဲ။

ဘာအသံတွေ
ကြားရသေးလဲ

မနက်အစောကြီး မိုးလင်းရင်
ကြက်တွေန်သံကို ကြားရတယ်

နာရီနှီးစက်သံကို
ကြားရတယ်

ကြိုးစားပြီးရာဖွေကြရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကြားရတဲ့အသံတွေကို ပြောပြပါ။ အသံထွက်ကြည့်ပါ။

စာကလေး အော်သံကြားတယ်
ကျလို ကျလို ကျလို ...

မျက်စိကိုပိတ်ထားပြီး
အတာန်း အပြင်ဘက်က
အသံတွေကို ဂရုတစိုက်
နားထောင်ကြည့် ရအောင်

ကားဟွန်းသံ ကြားတယ်
ပွမ့် ပွမ့် ပွမ့် .....

အစိန်း(၁) ကျွန်ုပ်တို့၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

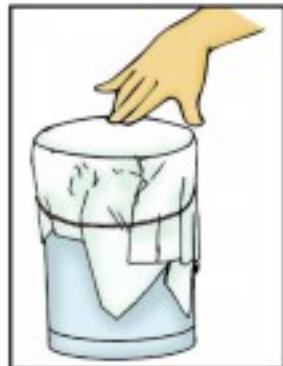
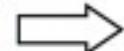
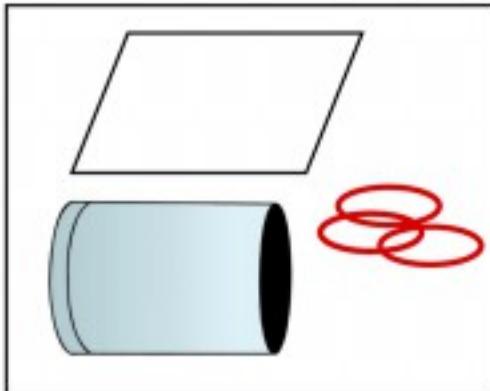
လုပ်ငန်း(၂) ပေးထားတဲ့ပုံတွေကိုကြည့်ပြီး ဘာအသံဖြစ်မလဲ ပြောပြုပါ။

လုပ်ငန်း(၃) အသံထွက်အောင်လုပ်ကြည့်ကုပါ။

စွဲ။

တစ်ဖက်ပွင့်ဘူး
သားရေဂွင်း

လုပ်ငန်း(၄) ပတ်ဝန်းကျင်မှာကြားရတဲ့အသံတွေကိုလေ့လာပါ။ အသံအမျိုးအစားအလိုက်
ရွှေ့ပြီး အဖြောက်အမှန်ခြစ်(✓)ပါ။

အသံများ	သဘာဝအသံ	တိရှိစွာနှင့်အသံ	လုကပြုလုပ်သော အသံ
သီချင်းဆိုသံ			
လေတိုက်သံ			
ကြောင်အော်သံ			
မိုးခြိမ်းသံ			
ရုံးမော်သံ			

အစိုး(၁) ကျွန်ုပ်တို့၏ အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

ပတ်သူကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

သိသွားပြောန်

ကျွန်ုပ်တော်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကြား
ရတဲ့အသံတွေက အများကြီးပဲနော်
အဲဒီအသံတွေက ဘာတွေလဲ

တို့ရွှေ့နှိမ်အောင်မြည်သဲ သဘာဝအသံ
လူကပြုလုပ်တဲ့ အသံတွေကို ကြားနေ
ရတယ်လေ

အစိန်း(၁) ကျော်ပို့တို့၏အနီးဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

အနှစ်ဓာဌ်နှင့် လေ့ကျင့်ခန်း

ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအသံများ

တိရစ္ဆာန်အသံ

သဘာဝအသံ

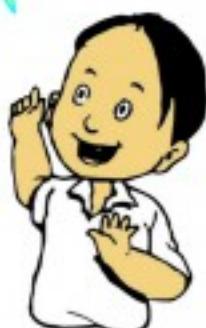
လူကပြုလုပ်သော
အသံ

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကြားရတဲ့ အသံတစ်ခုကို လုပ်ပြပါ။ ဘာအသံလဲဆိုတာ ပြောကြရအောင်။

ညောင်.....

ကျော်တော်သီတယ်
ကြောင်ကလေး အော်သံ

၂။ ကြိုက်တဲ့ပစ္စည်းကိုသုံးပြီး အသံထွက်အောင်လုပ်ပြပါ။

(ဥပမာ၊ ရေသန့်ဘူးအလွတ်ထဲတွင် ကျောက်ခဲ့သေးသေးလေးတွေထည့်ပြီး အသံထွက်အောင် လုပ်ပါ။)

J

ကျော်ပို့

(၁) ဓမ္မဘက္ကယ်အစိတ်အပိုင်းများနှင့် မတူညီမှုများ

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်

ဓမ္မဘက္ကယ်အစိတ်အပိုင်းတွေမှာ မတူတာတွေက ဘာတွေလဲ။

ကျော်မတို့ရဲ့တူညီတဲ့
ဓမ္မဘက္ကယ် အစိတ်
အပိုင်းတွေက
ဘာတွေလဲ

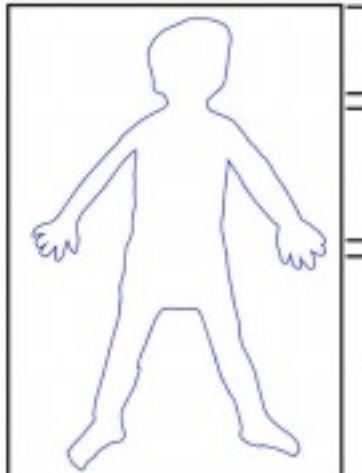

တစ်ယောက်နဲ့
တစ်ယောက်
မတူနိုင်ဘူးအော်

ကြိုးစားပြီးရှာဖွေကြရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့ပုံကို ဆွဲပြီး အမည်ပေးပါ။

ခေါင်း

ခန္ဓာကိုယ်
အပေါ်ပိုင်း

ခန္ဓာကိုယ်
အောက်ပိုင်း

ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းပုံ

လုပ်ငန်း(၂) မတူညီတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို လေ့လာပြီး သူငယ်ချင်းတွေနဲ့
ပြောကြရအောင်။

ဆံပင်ပုံစံမတူညီမှု

အသားရောင်မတူညီမှု

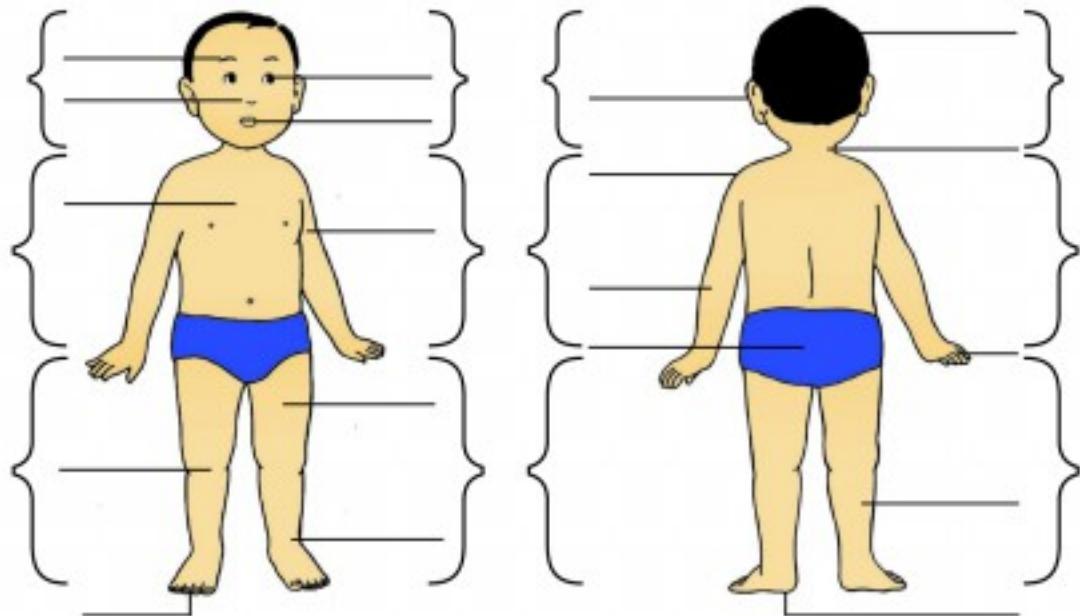

အရပ်အနိမ့်အမြင့်မတူညီမှု

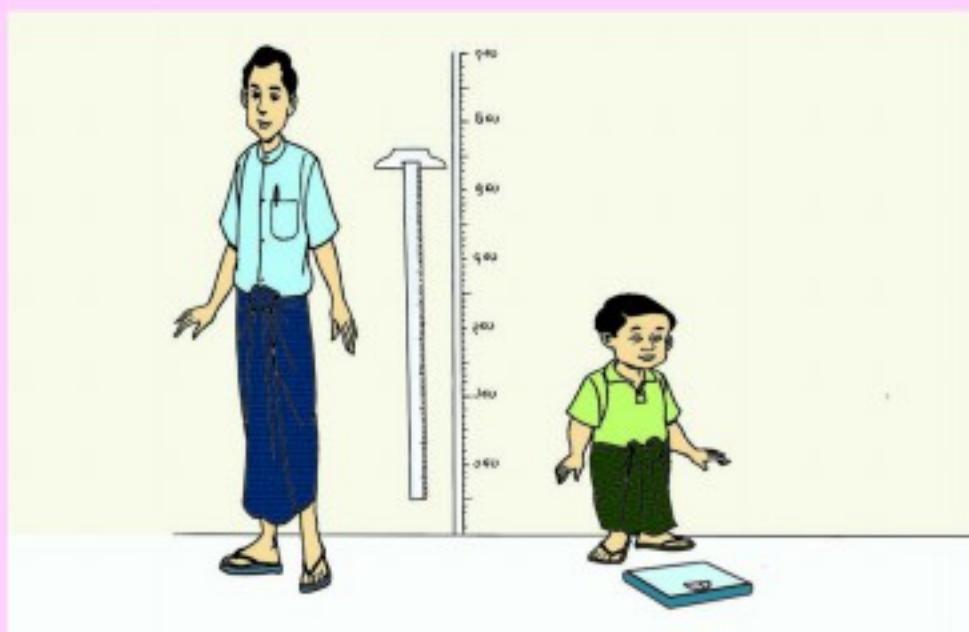

ခန္ဓာကိုယ်အရွယ်အစား မတူညီမှု

လုပ်ငန်း(၃) ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို ပြောကြရအောင်။

ဖတ်ရှုကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

ခန္ဓာကိုယ်အရွယ်အစား မတူညီမှု

သိသွားပြီနော်

လူတစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေ မတူညီကြဘူးနော်။
ပုံသဏ္ဌာန်၊ အချေယ်အစားနဲ့အသားအရောင်တွေ ကွဲပြားကြတယ်။

အနှစ်ချုပ်နှင့် လေ့ကျင့်ခန်း

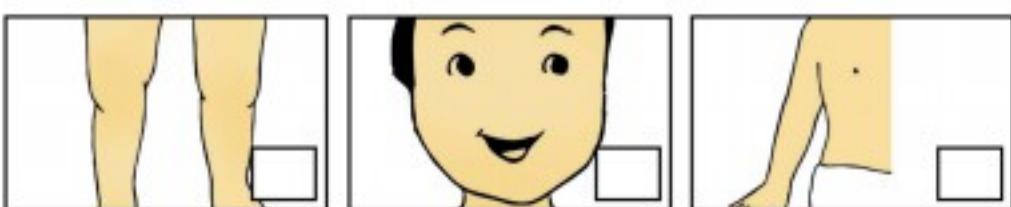
လူအားလုံးမှာ တူညီတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေရှိပေမဲ့ ကွဲပြားကြတယ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ အဖြေမှန်ကို အမှန်ခြင်(✓)ကြစိုး။
(က) မျက်နှာပေါ်မှာ တွေ့ရတယ်။

- (ခ) ခန္ဓာကိုယ်အာက်ပိုင်းမှာ တွေ့ရတယ်။

- ၂။ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်း(၃)ခုကို ပြောပြီး ဘယ်သူလဲ ဆိုတာ ပြောပါ။
ဥပမာ၊ နှာခေါင်းချွန်၊ အသားမည်း၊ မျက်လုံးပြုးတဲ့သူဟာ မောင်တင်ထွန်းဖြစ်တယ်။

J

ကျွန်ုပ်

(၂) ဓမ္မဘကိုယ်အစီတ်အပိုင်းများကို အသုံးပြုခြင်း

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်

ဓမ္မဘကိုယ်အစီတ်အပိုင်းတွေကို ဘယ်လိုသုံးသလဲ။

မျက်စီ နား နာခေါင်း လျှော
လက်တွေကို ဘယ်လိုအသုံးပြု
နိုင်မလဲ

သံပုရာသီးက ချဉ်တယ်

ကြီးစားပြီးရာဇွှေ့ရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) မျက်စိကိုပိတ်ပြီး ဘာပစ္စည်းဖြစ်နိုင်သလဲ ပြောပါ။
(ထိတွေ့ခြင်း၊ ကြည့်ရှုခြင်း)

လက်ထဲမှာဘာရှိသလဲ
ကိုင်ကြည့်ပါ

မျက်စိဖွင့်ပြီး ကြည့်လိုက်ပါ
ဟုတ်တယ်နော် ခဲ့ဖျက်ပဲ

ပျော့သလိုလို မာသလိုလို
အရွယ်အစားလေးက
ခဲ့ဖျက် ဖြစ်နိုင်မလား

မျက်စိက ကြည့်နိုင် မြင်နိုင်တယ်။

အရေပြားကလည်း ထိတွေ့ပြီး ဘာပစ္စည်းလဲဆိုတာ ပြောနိုင်တယ်။

လုပ်ငန်း(၂) အသံတွေကို နားထောင်ပြီး ဖောက်ည့်ကြစိုး။ (နားထောင်ခြင်း)

အခုကြားရတဲ့ အသံက
ဘာအသံလဲ

ခေါင်းလောင်းထိုးသံ

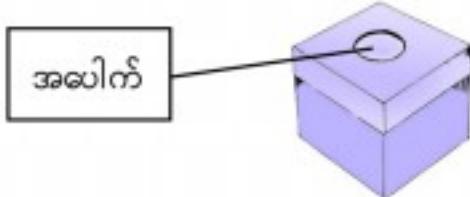
ထမင်းစားချိန်

နားက အသံတွေကို နားထောင်နိုင်တယ်။

အခန်း(၂) ကျွန်ုပ်

လုပ်ငန်း(၃) ဘူးထဲက မမြင်ရတဲ့ပစ္စည်းဟာ ဘာဖြစ်နိုင်သလဲ။ (အနဲ့ခံခြင်း)

စံပယ်ပန်းနဲ့ရတယ်

နှာခေါင်းက အနဲ့ခံပြီး ဘာပစ္စည်းလဲဆိုတာ ပြောနိုင်တယ်။

လုပ်ငန်း(၄) မျက်စီမံတိခိုင်းပြီး သက္ကားလုံးကို ပါးစပ်ထဲထည့်ပေးပါ။ ဘာအရသာ ရှိလဲ ပြောပါ။ (အရသာခံခြင်း)

ကော်ဒီအရသာ
ကော်ဒီသက္ကားလုံး

နဲ့နဲ့ချဉ်တယ်
ဘာလီသက္ကားလုံး

လျှောက အရသာခံနိုင်တယ်။

ဖတ်ရှုကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

အမြင်အာရုံး ချို့တဲ့ပေမဲ့ တွေားအာရုံးတွေကို အသုံးပြုနိုင်တယ်။
(ဥပမာ၊ အက္ကားအာရုံး)

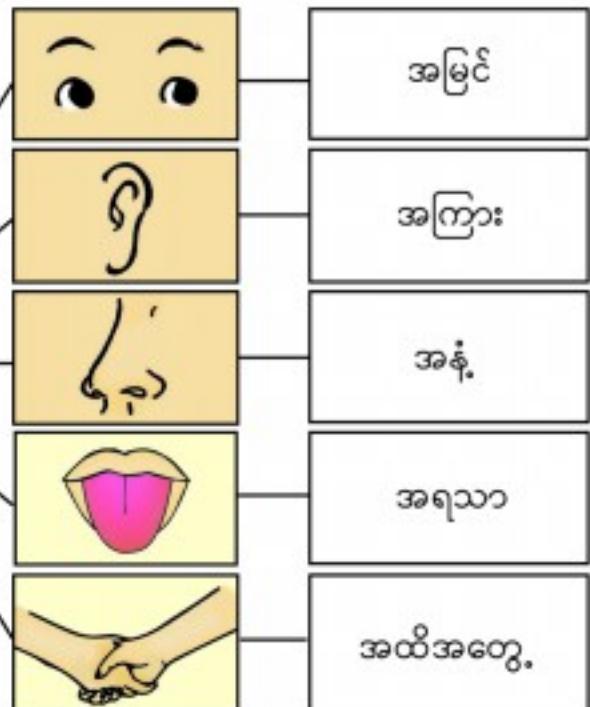
သိသွားပြီနော်

ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို နှေ့စဉ်လှပ်ငန်းတွေ၊ ကစားတာနဲ့ လေ့လာသင်ယူတာ တွေမှာ သုံးနိုင်တယ်။

အနှစ်ချုပ်နှင့် လေ့ကျင့်ခန်း

ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်း
တွေကို နှေ့စဉ်လှပ်ရှားမှုမှာ
သုံးနိုင်တယ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ ဘယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို သုံးပြီး သိနိုင်သလဲ။

- (က) စားပွဲခုံကမာတယ်။
- (ခ) ထန်းလျက်ကချို့တယ်။
- (ဂ) နှင့်ဆီပန်းကမွေးတယ်။
- (ဃ) သရက်ပင်ပေါ်မှာ သရက်သီးတွေ သီးနေတယ်။
- (င) တယ်လီဖုန်းမြည်နေတယ်။

အစိုး(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

၃

ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ
(၁) အပင်၏အစိတ်အပိုင်းများ

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်

အပင်တစ်ပင်များ ဘယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို တွေ့ရပါသလဲ။

ဘယ်အစိတ်အပိုင်းကို ကြည့်နေတာလဲ

ခရေပင်ရဲ၊ အရွက်ကို ကြည့်နေတာ

အစိန်း(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

ကြိုးစားပြီးရာဖွေကြရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) ကျောင်းဝင်းထဲက ကြိုက်ရာအပင်တစ်ပင်ရဲ့ပုံကို ဆွဲကြရအောင်။

ရွက်လှပင်ကို ဆွဲမယ်
အရွက်ကို အဝါရောင် ခြယ်မယ်

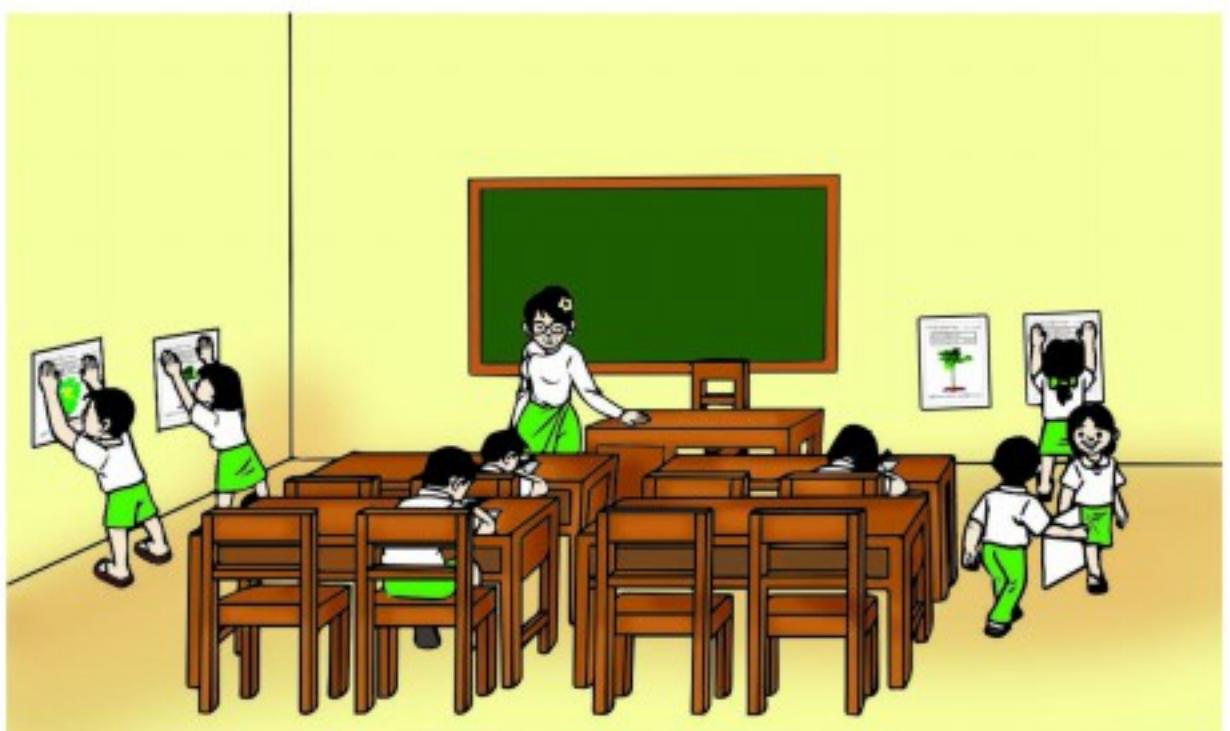

ထောင်မတ်နေတဲ့ ပင်စည်ရှိတဲ့
အုန်းပင်ကိုဆွဲမယ်

လက်မတ္ထုလုပ်ငန်းမှတ်တမ်း	
ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအင်များ	၂၂-၉-၂၀၁၇
အမည်	မန္တေသနကျော်
အလာန်း	ပထမလာန်း
အပင်အမည်	ရွက်လှပင်
<p>အရွက်</p>	
နှုတ်ချွေ ရွက်လှပင်နှင့်သူတေသန အရွက်နှင့် ပင်စည်လို့ ပြင်ဆောင်။	

အစိုး(၃) ကျော်ပိုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

လုပ်ငန်း(၂) ပုံတွေကို နံရုံများ ကပ်ကြရအောင်။ ကိုယ်ဆွဲထားတဲ့ ပုံအကြောင်းကို သူငယ်ချင်းတွေကို ပြောပြုမယ်။

အစိုး(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

အရွက်ကအစီမံရောင် ပင်စည်ကတော့ မြေကြီး
ပေါ်မှာ ထောင်မတ်နိုင်တယ်

အရွက်နဲ့ ပင်စည်အကြောင်းကိုသိပြီ ဒါပေမဲ့
မြေကြီး အောက်မှာရှိတာက ဘာလ

လုပ်ငန်း(၃) မြေကြီးထဲမှာ ရှိနေတဲ့ အပင်ရဲ့အစိတ်အပိုင်းက ဘာလဲ။
ကျောင်းဝင်းထဲက အပင်ငယ်တစ်ပင်ကို နှုတ်ကြရအောင်။
မြေကြီးတွေကို ရေနဲ့ဆေးမယ်။ (ဆရာလုပ်ငန်း)

အခုတော့သိပြီ
အမြစ်က မြေကြီးအောက်မှာ ပင်စည်
အောက်ဆုံးမှာ အမွေးလေးတွေလည်း
ရှိတယ် အဲဒါ အမြစ်ပဲ

အရွက်

ပင်စည်

အမြစ်

အစိုး(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

ဖတ်ရှုကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

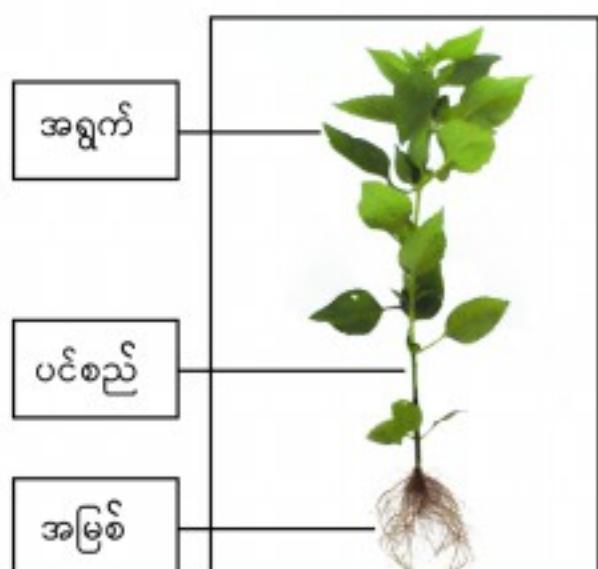
ချင်းပြည်နယ်မှာ တောင်လယ်ပင်ကို
တွေ့ရတယ်။ ပန်းတွေ ပွင့်နေတယ်။

မွန်ပြည်နယ်မှာ ကူးရင်းပင်ကို တွေ့
ရတယ်။ အဲဒီအပင်မှာ အသီးတွေ
သီးနေတယ်။

သိသွားပြီနော်

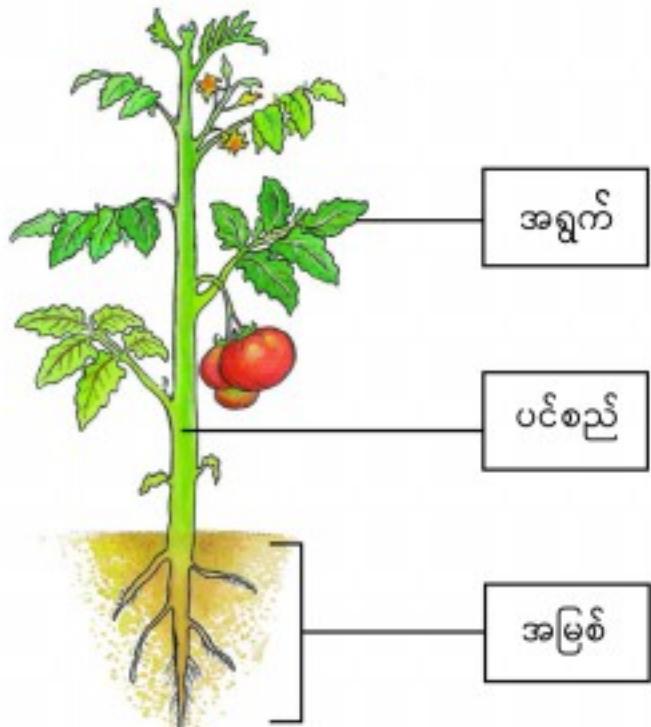
အရွက်၊ ပင်စည်နဲ့ အမြစ်ရှိ
တယ်။ အမြစ်က မေကြီး
အောက်မှာ ရှိပါတယ်။

အစိုး(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

အနှစ်ပူဗ္ဗာပုံငါး လေ့ကျင့်ခန်း

အပင်တွေမှာ အရွက်၊
ပင်စည်နဲ့ အမြစ်တွေ
တွေ့နိုင်ပါတယ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ မှန်တာကိုတွဲနော်။

(၁)	(၂)	(၃)
		
(က) အရွက်	(ခ) ပင်စည်	(ဂ) အမြစ်

အစိန်း(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

၃

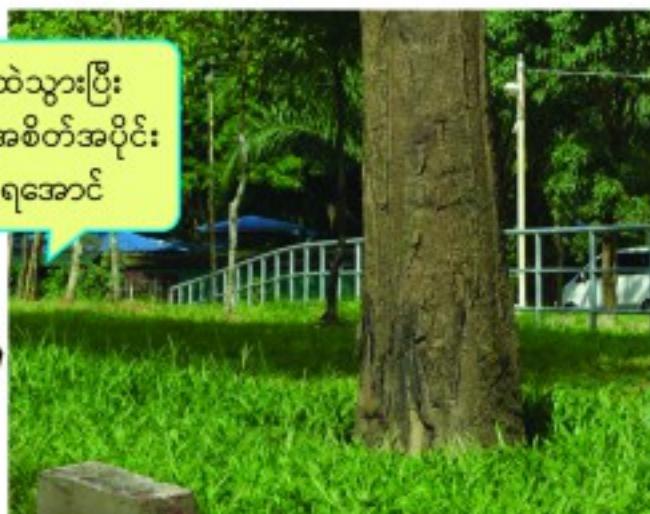
ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ
(၂) အပင်အစိတ်အပိုင်းများ၏ မတူညီမှုများ

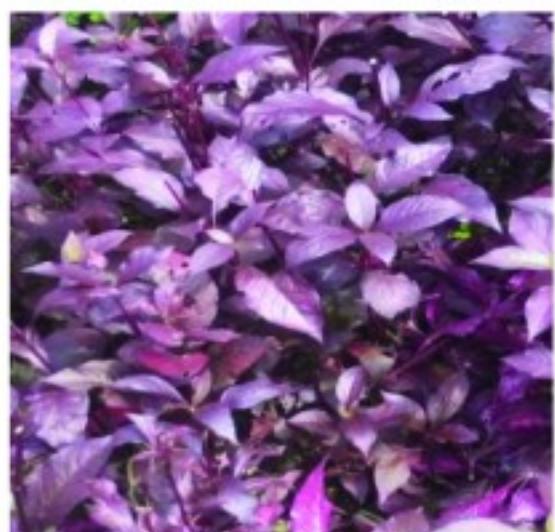
မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်

အပင်အစိတ်အပိုင်းတွေက ဘယ်လိုမတူတာလဲ။

ကျောင်းဝင်းထဲသွားပြီး
အပင်တွေရဲ့အစိတ်အပိုင်း
တွေကိုကြည့်ရအောင်

ကျွန်ုပ်တော်ကတော့
ပင်စည်ဗုံးမှာ မတူတာတွေ
မြင်တယ် ပိုပြီးသိအောင်
ရှာကြည့်ကြမယ်

ကျွန်ုပ်မကတော့ အချက်တွေမှာ
မတူတာတွေ တွေ့တယ်

အစိုး(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

ကြိုးစားပြီးရာဇွှေကြရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) ကျောင်းဝင်းထဲက မတူတဲ့အချက်တွေကို ယူခဲ့နော်။ အတန်းထဲရောက်ရင် ကြိုက်သလို ပုံဖော်ကြရအောင်။

အချယ်အစား၊ ပုံသဏ္ဌာန် မတူသောအချက်များ

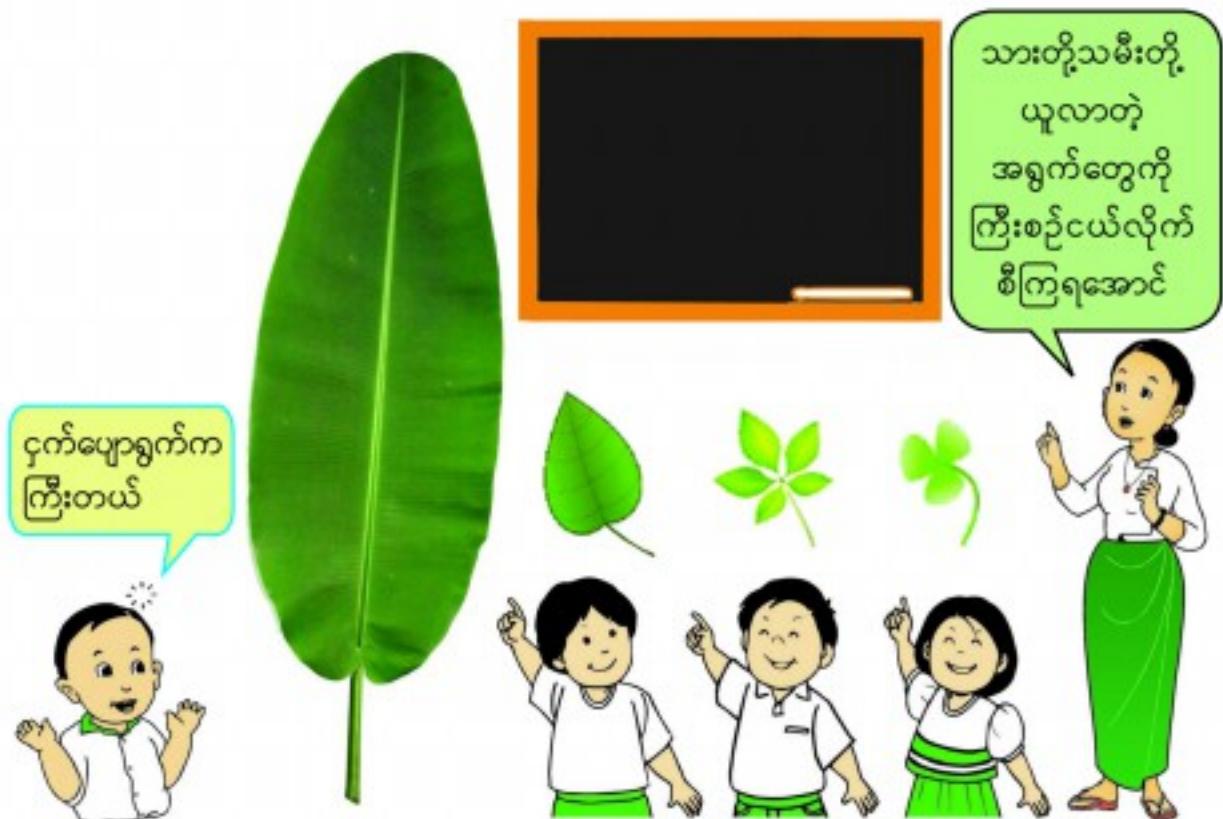

အစိုး(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

အရောင် မတူညီသောအချက်များ

လုပ်ငန်း(၂) အချက်ရဲ အချယ်အစားတွေကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရအောင်။

အခန်း(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

လုပ်ငန်း(၃) အရွက်တစ်ချက်စီ ယူလာပါ။ ကိုယ်ယူလာတဲ့ အရွက်ရဲ့ပုံကို စာရွက်ပေါ်မှာ ဆွဲပြီး သူငယ်ချင်းတွေကို ဆွဲထားတဲ့ပုံအကြောင်း ပြောကြရအောင်။

လုပ်ငန်း(၄) ပုံ(၂)ပုံရဲ့ ပင်စည်(၂)မျိုးကို ကြည့်ကြရအောင်။ မတူတာတွေရှာပြီး သူငယ်ချင်း တွေကို ပြောပြရအောင်။

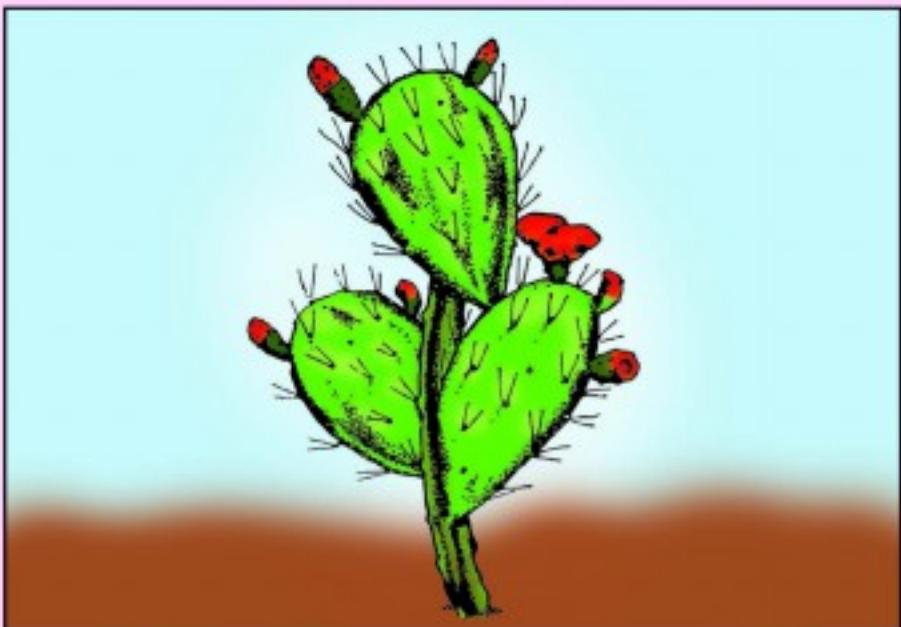

အစိုး(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

ဖတ်ရှုကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

ကလေးတို့ရေး... ရှားစောင်းပင်တရာ့ဗာ ပန်းပွင့်တယ်
အချက်ကို ဆူးအဖြစ်တွေ့ရတယ်

ရှားစောင်းပင်ကို အပူပိုင်းဒေသနဲ့ သဲကန္တာရတွေမှာ တွေ့နိုင်တယ်။

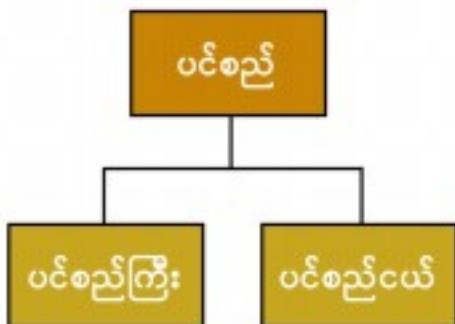
သိသွားပြီးနော်

အချက်အရောင်တွေက စီမံးတာများတယ်။ တရာ့အချက်တွေက အရောင်၊
အချယ်အစားနဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်တွေ မတူကြဘူး။ ပင်စည်အချယ်အစားတွေလည်း
မတူကြဘူး။

အခန်း(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

အနှစ်ပျော်နှင့် လေ့ကျင့်ခန်း

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ အရွက်(၂)မျိုးရဲ့ မတူတာတွေ (အရောင်၊ အရွယ်အစား၊ ပုံသဏ္ဌာန်) ကို ပြောပြနော်။

၂။ ပင်စည်(၂)ခုရဲ့ မတူတာတွေကို ပြောပြနော်။

အစိုး(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

၃

ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ
(၃) အပင်ပေါက်ရောက်ရာနေရာများ

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်
အပင်တွေ ဘယ်နေရာများ ပေါက်ပါသလဲ။

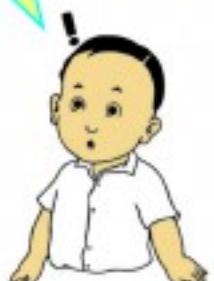
ကဲ အပင်တွေ ဘယ်နေရာ
တွေများပေါက်လဲ
ရှာကြည့်ကြရအောင်

မြေကြီးပေါ်မှာပဲ အပင်တွေ
ပေါက်သလား

အပင်တွေက မြေကြီးပေါ်မှာလည်း
ပေါက်တယ်

အပင်တွေ ရေထဲမှာ
ပေါက်နေတာလည်း
တွေ့ဖူးတယ်

အစိုး(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

ကြီးစားပြီးရှာဖွေကြရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) ကျောင်းဝင်းထဲက ဘယ်နေရာတွေမှာ အပင်တွေပေါက်နေသလဲ။ တဗြား
မြင်ဖူးတာတွေကိုလည်း ပြောပြနော်။
(အပင်အမည်၊ ပေါက်တဲ့နေရာ)

ကြာပင်တွေက ရေထဲမှာ
ပေါက်နေတယ်

ကလေးတို့ရေ ကြည့်ပါဉ္စီး ... သစ်ခွာပင်က သစ်ပင်ပေါ်မှာပေါက်နေ
တယ် တချို့အပင်ကတော့ အုတ်နဲ့ရုံပေါ်တွေယ်တက်ပြီးပေါက်နေတယ်

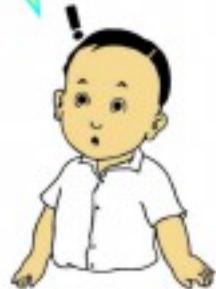

အစိုး(၃) ကျွန်ုပ်တိပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

လုပ်ငန်း(၂) ဖော်ပင်ရဲ၊ အရွက်၊ ပင်စည်နဲ့ အမြစ်တွေကို ရှာကြည့်ကြရအောင်။

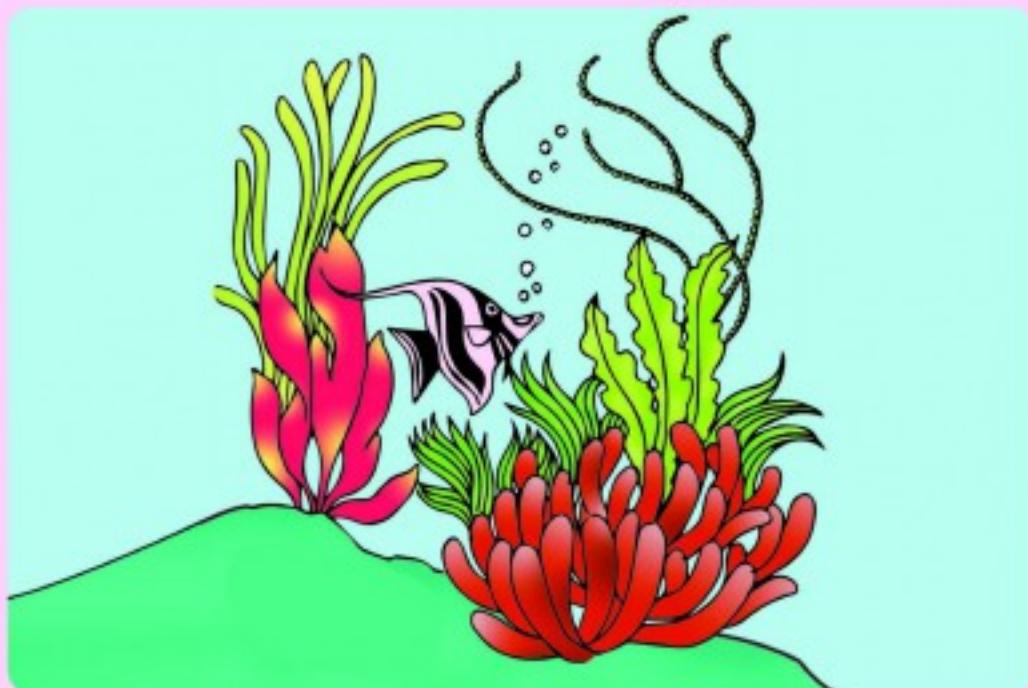

ဖော်ပင်ရဲ၊ အမြစ်တွေကို တွေ့ရတယ်
အရွက်လည်းတွေ့ရတယ် ဖော်ပင်ရဲ၊
ပင်စည်က ဘယ်မှာလဲ

ပတ်သူကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

ရေအောက်မှာလည်း အပင်တွေ ပေါက်နေကြတယ်။

အစိုး(၃) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အပင်များ

သီသွားပြော်

အပင်တွေက မြေကြီးပေါ်၊ ရေထဲ၊ သစ်ပင်ပေါ်နဲ့ အုတ်နံရံတွေပေါ်မှာလည်း ပေါက်နိုင်တယ်။

အနှစ်ပျော်နှင့် လေကျင့်ဓန်း

လေကျင့်ဓန်း

၁။ ပေးထားတဲ့ အပင်တွေ ဘယ်မှာ ပေါက်နေတာလဲ ပြောပြပါ။

- (က) ကနိစွန်းပင်
- (ခ) သရက်ပင်
- (ဂ) သစ်ခွာပင်
- (ဃ) သောင်ပင်

၂။ ကလေးတို့တွေဖူးတဲ့ အပင်တွေကို ပေါ်မှာဖြည့်ကြရအောင်။

နေရာ	တွေဖူးသော အပင်များ
မြေကြီးပေါ်	
အုတ်နံရံပေါ်	
အခြားအပင်ပေါ်	
ရေထဲ	

အခန်း(၄) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ

၄

ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ
(၁) တိရစ္ဆာန်များ၏ ဓမ္မာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းများ

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်

ဓမ္မာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို ပြောပြပါ။

ကြက်နဲ့ နွားမှာ ခြေထောက်
ဘယ်နှစ်ချောင်းစီ ရှိသလဲ

ခရာမှာ ခြေထောက်ရှိသလား

အစိုး(၄) ကျေနှင်းတိပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ

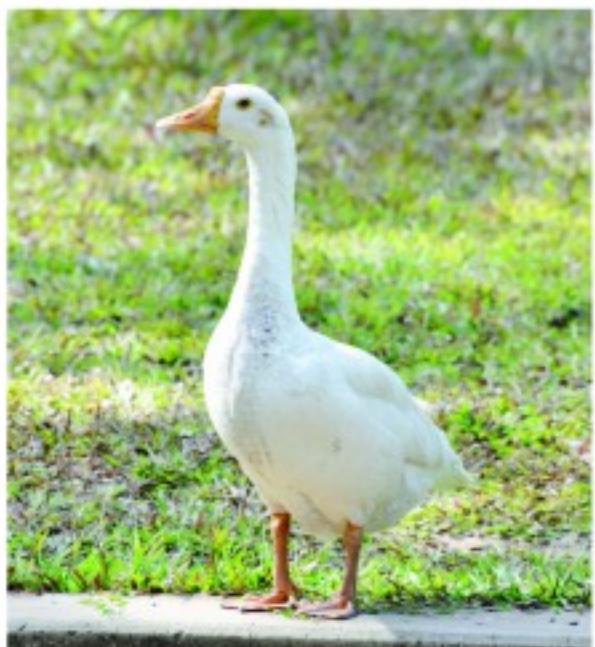

ကြီးစားပြီးရှာဖွေကြရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) အိမ်မြှောင်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို ပြောကြည့်ရအောင်။ (အိမ်တွင်း)

လုပ်ငန်း(၂) မြေနဲ့ ဘဲငန်းရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေက ဘာတွေလဲ။ (အိမ်ပြင်)

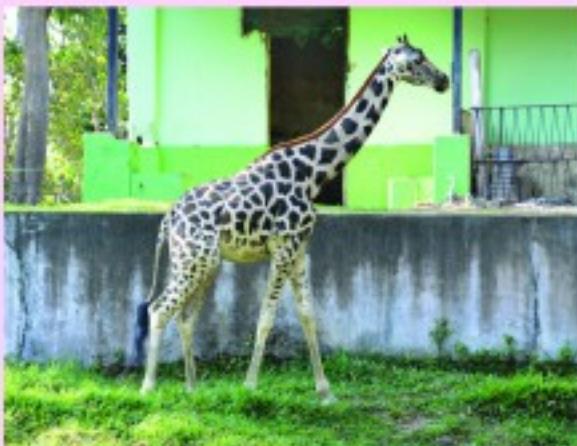

အခန်း(၄) ကျော်တိုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ

လုပ်ငန်း(၃) ကျားတစ်ကောင်ရဲ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို ပြောကြရအောင်။
ကြိုက်ရာ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ရဲ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကိုလည်း
ပြောကြစိုး။

ဖတ်သူကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

သစ်ကုလားအုပ်က အရပ်မြင့်တယ်၊
လည်ပင်းရည်ပြီး သေးသွယ်ရည်လျားတဲ့
ခြေလေးချောင်းရှိတယ်။

ဆင်က ကုန်းပေါ်မှာ အကြီးဆုံးတိရစ္ဆာန်
ဖြစ်တယ်။ ကြိုးတဲ့ နားရွက်ရှိတယ်။
ရည်တဲ့ နာမောင်းနဲ့ ဆင်စွယ်လည်း
ရှိတယ်။

အစိုး(၄) ကျေနှင်းတို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရှိစွာနှုန်းများ

သိသွားပြီးနော်

တိရှိစွာနှုန်းတွေမှာ တူတဲ့အခြေခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေ ရှိပေမဲ့ တိရှိစွာနှုန်း တစ်မျိုးနဲ့ တစ်မျိုး မတူကြဘူးနော်။

ဥပမာ၊ ခြေထောက်အရေအတွက်၊ အမြားထူးခြားသော အစိတ်အပိုင်းများ

တိရှိစွာနှုန်းအများစုံမှာ ခေါင်း၊ ကိုယ်၊ ခြေထောက်နဲ့ အမြီးတို့ရှိကြတယ်။

အနှစ်ချုပ်နှင့် လေ့ကျင့်စန်း

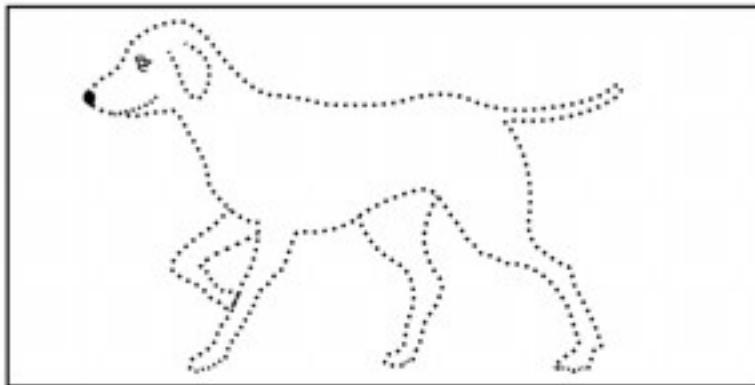
တိရှိစွာနှုန်းမျိုးမျိုးအား ဓန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းများအပေါ် အခြေခံပြီး အပ်စုံခြားခြင်း

အပ်စုံ(၁)	အပ်စုံ(၂)	အပ်စုံ(၃)
အိမ်မြောင်	ဘဲငန်း	မြောင်
ခေါင်း	ခေါင်း	ခေါင်း
ကိုယ်	ကိုယ်	ကိုယ်
ခြေလေးချောင်း	ခြေနှစ်ချောင်း	ခြေထောက်မပါ
အမြီး	အမြီး	အမြီး
	အတောင်	

အခန်း(၄) ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ

လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ပုံမှာ မျဉ်းဆက်တွေကိုဆက်ပြီး ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို ပြောပြပါ။ ဘာတိရစ္ဆာန်လဲ။

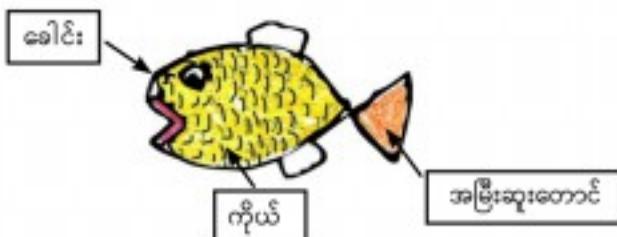

- ၂။ ကြိုက်ရာတိရစ္ဆာန်ပုံကို စာချက်ပေါ်မှာ ပုံကြမ်းဆွဲပြီး အရောင်ခြယ်ကြဖို့ ဆွဲထားတဲ့ တိရစ္ဆာန်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို သူငယ်ချင်းနဲ့ ပြောကြည့်ပါ။

လက်တွေလုပ်ငန်းမှတ်တမ်း(နမူနာ)

ကျွန်ုပ်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ ၅ - ၁၀ - ၂၀၁၇

အမည်	မောင်အောင်လင်း
အတာန်း	ပထမတန်း
တိရစ္ဆာန်အမည်	ငါး

ကျွန်ုပ်တော်က ငါးမေးကို ကြိုက်တယ်။

ငါးတစ်ကောင်မှာ –

မောင်း

ကိုယ်

အမြှို့အရွေးတောင်ပါရှိတယ်။

အခန်း(၄) ကျေနိပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ

၃။ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတူတဲ့တိရစ္ဆာန်တွေ တွဲကည့်ကြစိုး။

□ □

□ □

□ □

အခန်း(၄) ကျော်ပို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ

၄

ကျော်ပို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ
(၂) မတူညီသောနေရာများမှ တိရစ္ဆာန်များ

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်

တိရစ္ဆာန်တွေကို ဘယ်နေရာတွေမှာ တွေ့နှင့်သလဲ။

လော်ကားဥယျာဉ်ကို
ကျော်တော် မရောက်ဖူးဘူး

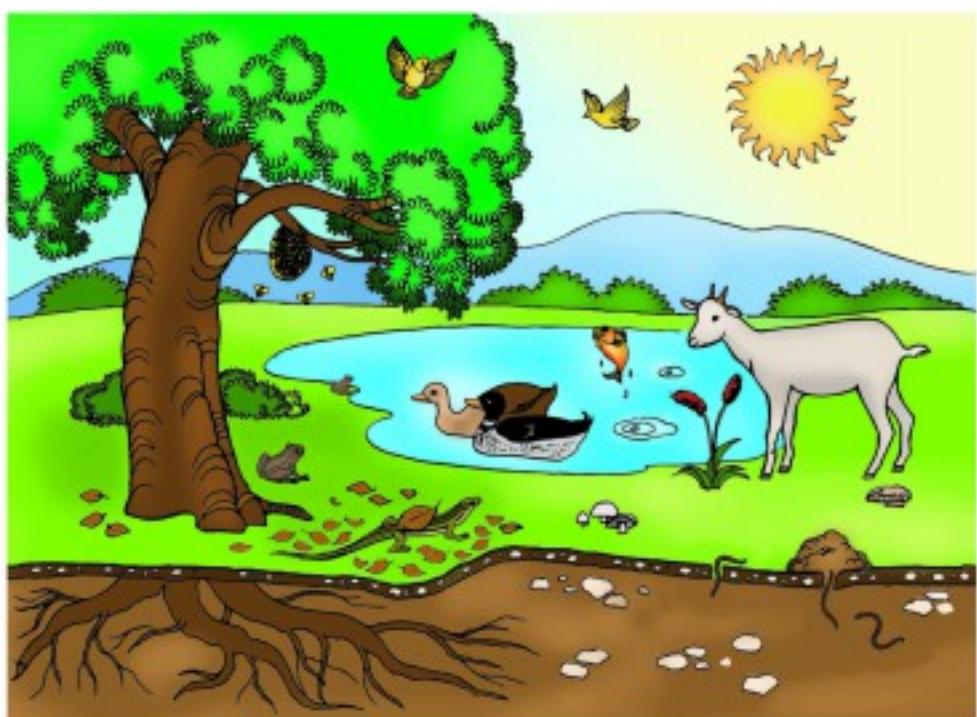
တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ထဲမှာ တိရစ္ဆာန်မျိုးစုံ
ရှိတယ် သူတို့ ဘယ်လိုနေထိုင်ကြသလဲ
ဘယ်လို နေရာမှာ နေသလဲဆိုတာ
ကျော်မတို့လေ့လာကြရအောင်

ကြိုးစားပြီးရှာဖွေကြရအောင်

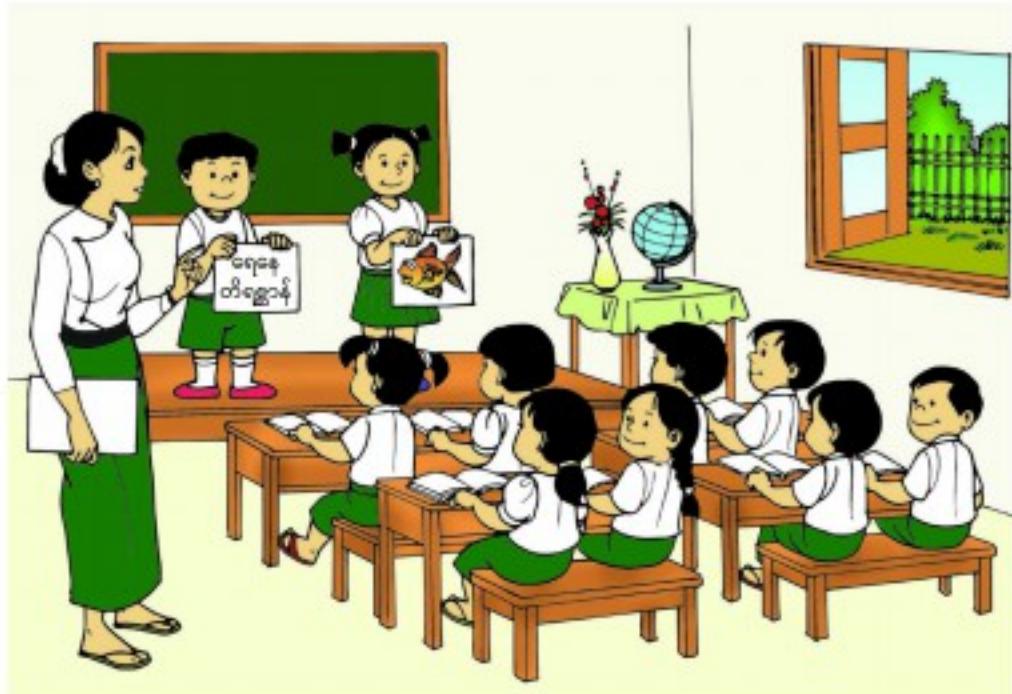
လုပ်ငန်း(၁) ပုံထဲမှာပါတဲ့ တိရွှောန်တွေကို ပြောပြုပါ။
ပုံမှာမပါတဲ့ တဗြားတိရွှောန်တွေကိုလည်း ပြောပြရမယ်နော်။

တိရွှောန်တွေနေထိုင်တဲ့ နေရာ	တိရွှောန် အမည်	ရပ်ပုံမှာမပါတဲ့ တဗြားတိရွှောန်
သစ်ပင်ပေါ်		
မြေကြီးပေါ် (ကုန်းပေါ်)		
မြေကြီးထဲ		
ရေထဲ		
ကုန်းနဲ့ ရေနှစ်မျိုးလုံး		

အခန်း(၄) ကျော်ပို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ

- လုပ်ငန်း(၂) စာလုံးကတ်ပြားနဲ့ ရပ်ပုံကတ်ပြားတွေကိုသုံးပြီး ယဉ်တွဲကစားရအောင်။
(စာလုံးကတ်ပြား = နေထိုင်ရာနေရာ၊ ရပ်ပုံကတ်ပြား = တိရစ္ဆာန်ရပ်ပုံ)

ဖတ်ရှုကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

တခါ်တိရစ္ဆာန်တွေကို နေရာအမျိုးမျိုးမှာ တွေ့နိုင်တယ်။

အစိုး(င) ကျေနှင်းတိပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရွှေ့နှံများ

သိသွားပြီနော်

တိရွှေ့နှံတွေက နေရာအမျိုးမျိုးမှာ နေထိုင်ကြတယ်။ ကုန်းပေါ်၊ ရေထဲ၊ သစ်ပင်ပေါ်၊ ကုန်းနဲ့ ရေနှစ်မျိုးလုံးမှာ နေကြတယ်။

အနှစ်ချုပ်နှင့် လေ့ကျင့်ဓန်း

တိရွှေ့နှံများ နေထိုင်သော နေရာများ

ကုန်းပေါ်

ရေထဲ

သစ်ပင်ပေါ်

ကုန်းနဲ့ ရေနှစ်မျိုးလုံး

အခန်း(၄) ကျော်ပတ္တုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ တိရစ္ဆာန်တွေ နေထိုင်တဲ့နေရာတွေကို အမှန်ခြစ်(✓)ပါ။

စဉ်	တိရစ္ဆာန်များ	ကုန်းပေါ်	ရေထဲ	သစ်ပင်ပေါ်	ကုန်းနှင့်ရေ
၁။	စာကလေး				
၂။	ကာဏာန်း				
၃။	ကြောင်				
၄။	ပုစ္စီ				

၂။ ပုံတွေကို ကြည့်ရအောင်။

(က) သစ်ပင်ပေါ်မှာ နေထိုင်တဲ့ တိရစ္ဆာန်ကို (✓)ခြစ်ပါ။

(ခ) ကုန်းနဲ့ ရေနှစ်မျိုးလုံးမှာ နေထိုင်နိုင်တဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို (✗)ခြစ်ပါ။

အခန်း(၄) ကျော်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ

- ၃။ မှန်တာတွေရွေးပြီး အမှန်ခြင်(✓)ပါ။
(က) ရေထဲမှာနေတယ်။

(ခ) ကုန်းပေါ်မှာနေထိုင်တယ်။

(ဂ) ကုန်းနဲ့ ရေ နှစ်မျိုးလုံးမှာနေတယ်။

(ဃ) ကုန်းနဲ့ လေ နှစ်မျိုးလုံးမှာ မြင်နိုင်တယ်။

အစိန်း(၅) ကျွန်ုပ်တို့၏ ကမ္ဘာမြေကြီး

၁

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကမ္ဘာမြေကြီး (၁) မြေကြီး နှင့် ကျောက်ခဲ့

မေးခွန်းကို ဖြေြကည့်ရအောင်

မြေကြီးနဲ့ ကျောက်ခဲ့တွေကို ဘယ်နေရာတွေမှာ တွေ့နိုင်သလဲ။

ကြိုးစားပြီးရှာဖွေကြရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) မြေကြီးကို ဘယ်နေရာမှာ တွေ့နိုင်သလဲ။ ဘယ်လိုသုံးသလဲ။

အစိန်း(၅) ကျွန်ုပ်တို့၏ ကမ္ဘာမောက်း:

လုပ်ငန်း(၂) မောက်းထဲမှာ တွေ့နိုင်တာတွေကို သယားမှာ မှန်/မှား(✓/✗)ခြစ်ပါ။
တွေ့နိုင်တာတွေကိုလည်း ပြောပြပါ။ (ဥပမာ၊ ပလတ်စတစ်စ)

တွေ့နိုင်တဲ့အရာများ	✓/✗
သဲ	
ကျောက်ခဲ့လေးများ	
အပင်ရဲ့အပိုင်းအစလေးများ	
တိရစ္ဆာန်များရဲ့အပိုင်းအစလေးများ	

လုပ်ငန်း(၃) မောက်းကို လက်နဲ့ကိုင်ကြည့်ပြီး သယားမှာ ဖြည့်ကြရအောင်။

မောအမျိုးအစား	အရောင်	နှုံးညွှေးကြမ်းတမ်း
(က) နှဲ့မော		
(ခ) သဲမော		
(ဂ) နှစ်းမော		

လုပ်ငန်း(၄) ကျောက်ခဲတွေကို ဘယ်နေရာမှာ တွေ့နိုင်သလဲ။ ဘယ်လိုသုံးသလဲ။

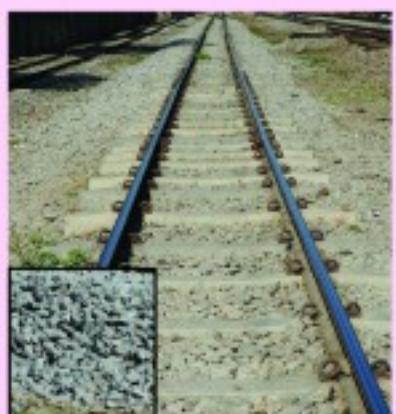
အစိန်း(၅) ကျွန်ုပ်တို့၏ ကန္တာမြော်း:

လုပ်ငန်း(၅) ကျောက်ခဲတွေရဲ့ အရောင်၊ ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့ ချောမှတ်/ကြမ်းတမ်းတာတွေကို
လေ့လာကြရအောင်။

ပတ်သက်ည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

မြေကြီးနဲ့ ကျောက်ခဲတွေကို အမျိုးမျိုးသုံးကြတယ်။

သိသွားပြီနော်

မြေကြီးနဲ့ ကျောက်ခဲတွေကို ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တွေ့နိုင်တယ်။ လူတွေအတွက်
အလွန်အသုံးဝင်တယ်။

အခန်း(၅) ကျွန်ုပ်တို့၏ ကန္တာမောင်း:

အနှစ်ပျော်နှင့် လေ့ကျင့်စန်း:

မောက်း	ကျောက်ခဲ
ခြံမော	နှစ်းမော
သဲမော	ကျောက်ခဲတွေမှာ မတူတာတွေရှိတယ်။

အရောင်

ပုံသဏ္ဌာန်

ထိတွေ့မှု

အသုံးဝင်ပုံ

တွေ့ရှိသည့်နေရာ

လေ့ကျင့်စန်း:

၁။ အဖြော်နှင့် ရွေးပါ။

(က) ခြံမောက စိန်ရင် ----- (ကြမ်းတမ်းတယ်၊ စေးကပ်တယ်)။

(ခ) သဲမောက ခြောက်သွေ့နေရင် ----- (နှီးည့်တယ်၊ ကြမ်းတမ်းတယ်)။

(ဂ) ကျောက်ခဲတွေကို ----- (တူ၊ ခဲတံ)နဲ့ ထုချေနိုင်တယ်။

၂။ ဘာဖြစ်နိုင်သလဲ ဖြေဆိုပါ။

(က) စိန်တဲ့အခါ စေးကပ်ပြီး၊ ခြောက်သွေ့တဲ့အခါ မာကျောတဲ့အရာ

(ခ) အိမ်ဆောက်ရင်၊ လမ်းခင်းရင် အသုံးပြုတဲ့ မာကျောတဲ့အရာ

၃။ မြေကြီး သို့မဟုတ် ကျောက်ခဲလေးတွေနဲ့ ပစ္စည်းတစ်ခုလုပ်ကြည့်ရအောင်။

(ဥပမာ၊ ခြံလိပ်ကလေး၊ ကျောက်ခဲ မီးရထားတွဲကလေး)

အစိန်း(၅) ကျွန်ုပ်တို့၏ ကမ္ဘာမြေကြီး

၁

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကမ္ဘာမြေကြီး (၂) ၈၅

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်
ရေက ဘယ်လိုအရေးပါသလဲ။

အခုမှပဲ အမော
ပြေသွားတယ်

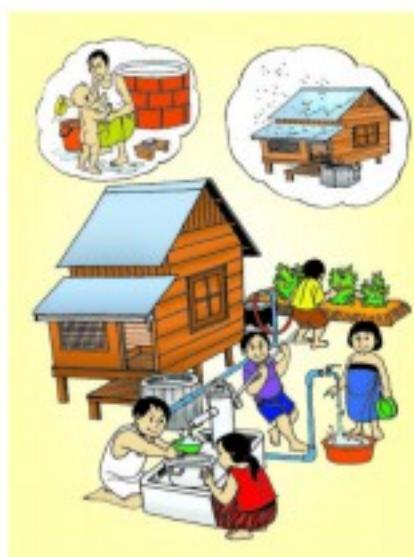
ရေထဲမှာ ငါးကလေးတွေ
ရေကူးနေကြတယ်

ကြိုးစားပြီးရှာဖွေကြရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) အိမ်မှာ ရေကို ဘယ်လိုသုံးသလဲ။
အမှန်(✓)ခြစ်ပါ။ တွေားသုံးတာတွေ
ကိုလည်း ပြောပြပါ။

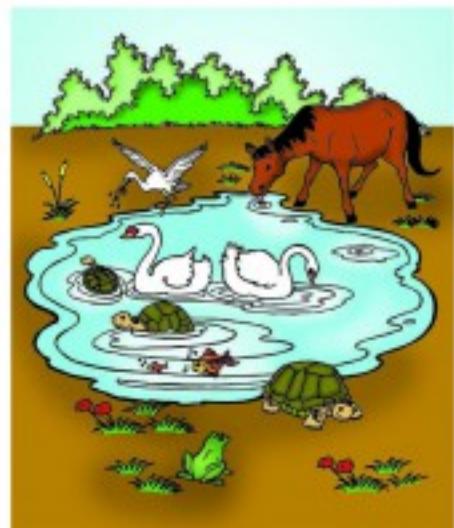
၀၅	ရေကိုသုံးရတဲ့ နေ့စဉ်လုပ်ငန်းများ	✓
၁	မျက်နှာသစ်ခြင်း၊ လက်ဆေးခြင်း	
၂	ကိုယ်ခန္ဓာဆေးကြောခြင်း	
၃	သွားတိုက်ခြင်း	
၄	သောက်သုံးခြင်း	
၅	ပန်းကန်ဆေးခြင်း	

အစိန်း(၅) ကျွန်ုပ်တို့၏ ကမ္ဘာမေြကီး

လုပ်ငန်း(၂) တိရှိစွာနှင့် တွေအတွက် ရေက ဘယ်လိုအရေးပါသလဲ။
အမှန်(✓)ခြစ်ပါ။ တွေ့ခြင်းကိုလည်း ပြောပါ။

အမှတ်စဉ်	တိရှိစွာနှင့် တွေကို သုံးတဲ့လုပ်ငန်းများ	✓
၁	သောက်သုံးခြင်း	
၂	ရေကူးခြင်း	
၃	ဓမ္မာကိုယ်ဆေးကြောခြင်း	
၄	ရေထဲမှာနေခြင်း	
၅	ရေမှ အစာကို ရယူခြင်း	

လုပ်ငန်း(၃) အပင်တွေကို ရေမလောင်းရင် ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ။ အပင်စိုက်ဖို့ ရေလိုပါသလား။

လုပ်ငန်း(၄) သူငယ်ချင်းတွေကို ရေရရှိနိုင်တဲ့နေရာတွေ ပြောပြပါ။

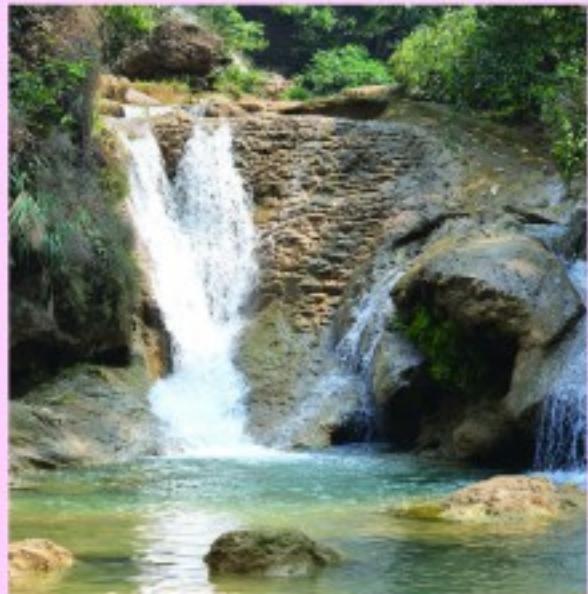
အခန်း(၅) ကျွန်ုပ်တို့၏ ကန္တာမြော်း:

ဖတ်ရှုကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

မိုးရေ

ရေတံခွန်မှ ရေ

ကန်ရေ

ပင်လယ်ရေ

အစိုး(၅) ကျွန်ုပ်တို့၏ ကမ္ဘာမောက်း

သီသွားပြောရှုံး

လူ တိရစ္ဆာန်နဲ့ အပင်တွေအတွက် ရေက
အရေးကြီးတယ်

ရေကိုနေရာအမျိုးမျိုးကနေ ရရှိင်တယ်

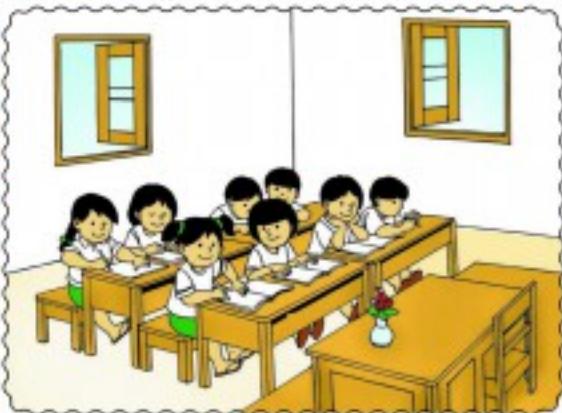

အနှစ်ချုပ်နှင့် လေ့ကျင့်စန်း

ရေကို နေရာအမျိုးမျိုးက ရရှိင်ပြီး၊ ရေက အလွန်အသုံးဝင်ပါတယ်။

လေ့ကျင့်စန်း (နှုတ်ဖြေ)

၁။ ဘယ်ပုံမှာရှိတဲ့ ကလေးတွေက ရေကိုပို့ပြီးလိုအပ်သလဲ။

၂။ ဘယ်တိရစ္ဆာန်တွေက ရေထဲမှာ နေရတာကို ပိုကြိုက်ပါသလဲ။

၃။ အပင်တွေ တစ်ပတ်လောက် ရေမလောင်းရင် ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။

၆

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကောင်းကင်

(၁) သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိရသည့်များ

မေးခွန်းကို ဖြောက်ည့်ရအောင်

ကောင်းကင်များ သဘာဝအတိုင်း ဘာတွေ့ကိုတွေ့ရသလဲ။

ကောင်းကင်ကြီးက
အပြာနရောင်နော်

အဖြူရောင်တွေက
ဘာတွေ့လဲ

ကြီးစားပြီးရှာဖွေကြရအောင်

လုပ်ငန်း(၁) အတန်းအပြင်ထွက်ပြီး ကောင်းကင်ကိုမေ့ကြည့်ကြရအောင်။ နေ့အချိန် ကောင်းကင်မှာ တွေ့မြင်ရတာတွေကို ရေးပါ။

လက်တွေ့လုပ်ငန်းမှတ်တမ်း	
အမည်။	အတန်း။
ရက်စွဲ။	
အချိန်။	
မိုးလေဝသအခြေအနေ။	
ကောင်းကင်၏အရောင်။	
ကောင်းကင်တွင် တွေ့မြင်ရသည့်များ	
C။	
J။	
R။	
D။	

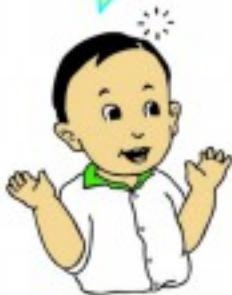
ဒီနေ့ရှာသီဥတုက သာယာတယ်
မိုးရွာနေ့ချိန် ကောင်းကင်မှာ
တွေ့မြင်ရတာတွေ ကျွန်ုပ်မသိတယ်

ကောင်းကင်မှာ ပျုပဲ
နေတာတွေကိုလည်း
ကျွန်ုပ်တော်သိတယ်

ဒီနေ့၊ ကျော်တော်တို့တွေ့ဘာက
နဲ့အချိန် ကောင်းကင်မှာတွေ့ရ
ဘတွေပဲ ညာအချိန်တွေ့နိုင်
ဘတွေကို ကျော်တော်သိတယ်

ညာအချိန် ကောင်းကင်မှာ
တွေ့ရတာက ဘာတွေဖြစ်မလဲ

ကောင်းကင်ကြီးက
သာယာ လိုက်ဘာ
လမင်းကြီးနဲ့ကြယ်လေး
တွေကိုလည်း
ကောင်းကင်မှာ တွေ့ရ
တယ်နော်

လုပ်ငန်း(၂) ညာအချိန် ကောင်းကင်မှာ တွေ့ဖူးဘာတွေကိုရေးပြီး သူငယ်ချင်းတွေကို
ပြောပြပါ။

နေ့အချိန်ကောင်းကင်မှာ
တွေ့ရတာတွေ ရှိသလို
ညအချိန်ကောင်းကင်မှာ
တွေ့ရတာတွေလည်း
ရှိတယ်

နေ့နဲ့ ညကောင်းကင်
ပေါ်မှာ တွေ့နိုင်တဲ့အရာ
တွေကို ကျွန်ုပ်တော်သိတယ်

လုပ်ငန်း(၃) နေ့အချိန်၊ ညအချိန်၊ နေ့နဲ့ည(J)ချိန်လုံးမှာ တွေ့တာတွေကို ပြောပြုပါ။

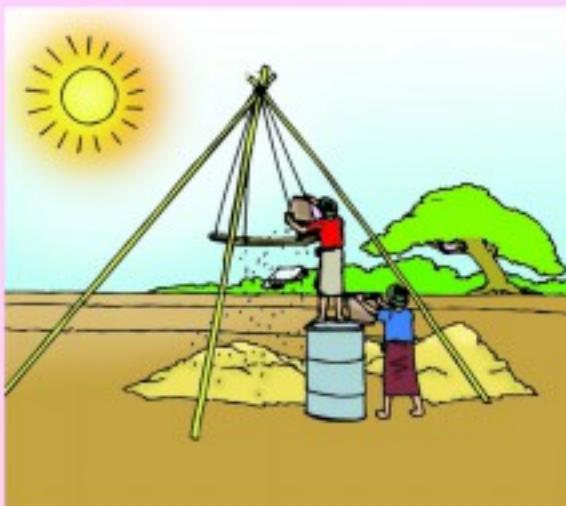
နေ့အချိန်	ညအချိန်	နေ့ည(J)ချိန်လုံး
-----------	---------	------------------

သားတို့သမီးတို့
ပြောတာဘကို ဆရာမ
သင်ပုန်းမှာ ရေးပြုမယ်

လုပ်ငန်း(၄) နေ့အချိန် ကောင်းကင်ပုံနဲ့ ညအချိန် ကောင်းကင်ပုံ(J)ခုကို ဆွဲပြီး
အမည်တပ်ပေးပါ။

ဖတ်ရှုကြည့်ရန် စာနှင့်ပုံများ

လူတွေက နေ့အချိန်မှာ များသောအားဖြင့် အလုပ်လုပ်ကြတယ်။
နေက အပူနဲ့ အလင်းရောင်ကို လူတွေအသုံးပြုနိုင်တယ်။
ညအချိန်မှာ အိပ်စက်ကြတယ်။

သိသွားပြီနောက်

နေ့အချိန်ကောင်းကင်မှာ အပြာနှင့်ဖြစ်ပြီး နေ ကိုမြင်ရတယ်။
တစ်ခါတစ်လေ မိုးရွာနေရင် နေနဲ့သက်တဲ့ကို ကောင်းကင်မှာ မြင်နိုင်တယ်။
တစ်ခါတစ်လေ နေ့အချိန်မှာ လ ကိုလည်း ကောင်းကင်မှာ မြင်ရတယ်။
ညအချိန် ကောင်းကင်က နက်ပြာရောင်ဖြစ်ပြီး၊ လ နဲ့ ကြယ် ကို မြင်ရတယ်။
နေ၊ လနဲ့ ကြယ်တွေကို မိုးရွာနေရင် ကောင်းကင်မှာ မမြင်ရပါ။
တိမ်နဲ့ တချို့ငှက်တွေကို နေရော၊ ညရော (၂)မျိုးလုံးမှာ မြင်ရတယ်။

အနှစ်ချုပ်နှင့် လေ့ကျင့်ခန်း

ကောင်းကင်တွင် နေ့အချိန်နှင့် ညအချိန် တွေ့နိုင်သော သဘာဝအရာများ

၁	၂	၃	၄
ငှက်	သက်တံ့	လိပ်ပြာ/ ပိုးစုန်းကြား	မိုးစက်

ကောင်းကင်မှာ နေ့၊ သက်တံ့၊ ငှက်နဲ့ လိပ်ပြာတွေ နေ့အချိန်တွေမှာ မြင်နိုင်တယ်။ ကြယ်၊ တချို့ငှက်နဲ့ ပိုးစုန်းကြားတွေကို ညအချိန်မှာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ တိမ်၊ မိုးစက်နဲ့ လတွေကို နေ့၊ ည(၂)ချိန်လုံး တွေ့နိုင်ပါတယ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ မှန်တာကိုတွဲပါ။

(က) နေ့အချိန်တွေ့ရတယ်။	(ခ) တိမ်မည်။
(ခ) ညအချိန်တွေ့ရတယ်။	(ဂ) ကြယ်
(ဂ) နေ့နဲ့ ည(၂)ချိန်လုံးမှာ တွေ့ရတယ်။	(ဃ) သက်တံ့
(ဃ) မိုးရွာပြီးခါစ တွေ့ရတယ်။	(င) နေ့
(င) မိုးရွာတော့မယ်ဆိုရင် တွေ့ရတယ်။	(၅) လ

၂။ ဥာဏ်စမ်းမေးခွန်းများကို ဖြေကြည့်ရအောင်။

(က) ညအချိန်မှာ အစာရှာထွက်ဖို့ ကောင်းကင်မှာ ပုံသန်းတယ်။ ဘာကောင်ဖြစ်မလဲ။
(ခ) နေ့အချိန် လေထဲမှာ ပုံသန်းတယ်။ ပန်းပွဲလေးတွေပေါ်မှာ နားတယ်။ ဘာကောင်ဖြစ်မလဲ။

၆

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကောင်းကင်

(၂) အမြားတွေရှိရသည်များ

မေးခွန်းကို ဖြေကြည့်ရအောင်

ကောင်းကင်မှာ သဘာဝအတိုင်းမဟုတ်တဲ့ တော်မြားဘာတွေကို တွေ့ရသလဲ။

ကောင်းကင်မှာ ဘာတွေကို တွေ့နေရလဲ
ရှာကြည့်းမယ်

သူတို့တွေ ဘာကို ကြည့်နေတာပါလိမ့်

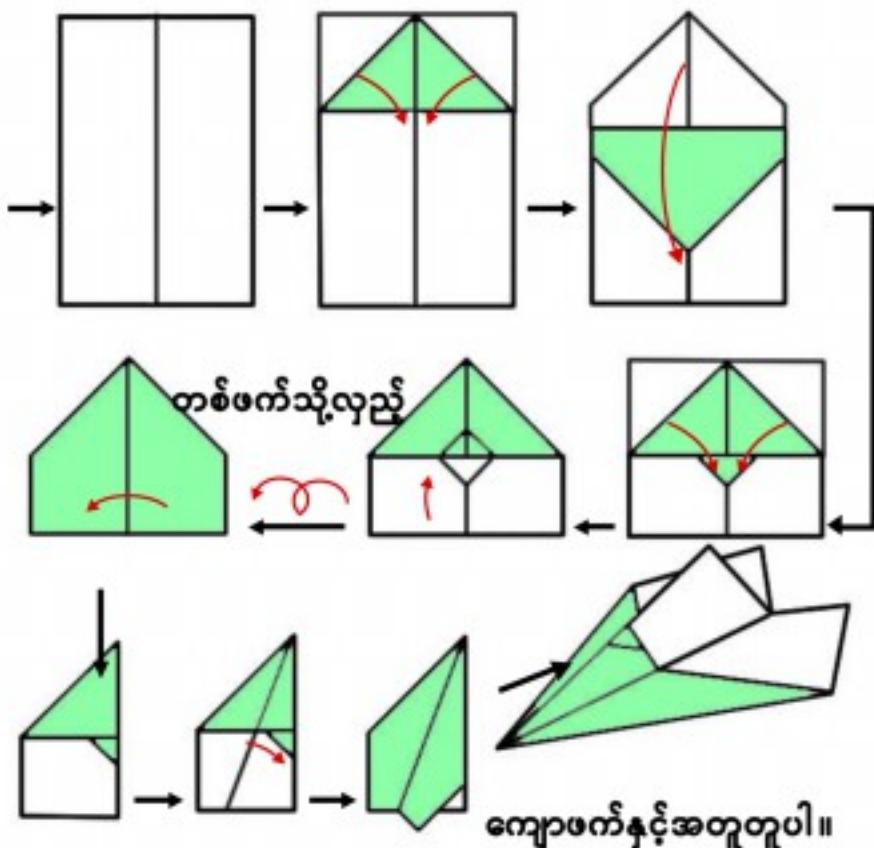
လေယာဉ်ပျံ

ကြီးစားပြီးရှာဖွေကြရအောင်

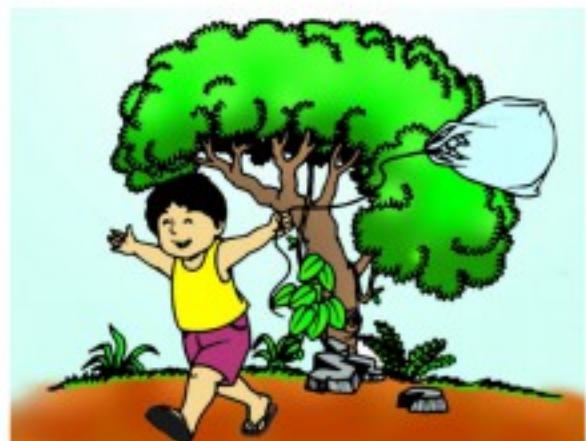
လုပ်ငန်း(၁) စက္က္ခလေယာဉ်ပျံလေးလုပ်ပြီး လေထဲကို လွတ်ကြည့်ကြမယ်။

ကျွန်ုပ်တော်
စက္က္ခလေယာဉ်ပျံ
လုပ်နိုင်တယ်

လုပ်ငန်း(၂) စွန်ကလေးတစ်ခုလုပ်ပြီး လေထဲမှာ လွှတ်ကြည့်ရအောင်။
 လိုအပ်တဲ့ပစ္စည်းများ – ပလတ်စတစ်အိတ်တစ်လုံး၊ ကြီး
 (၁) ၃ မီတာရှည်တဲ့ကြီးကို ပလတ်စတစ်အိတ်မှာ ချည်ပါ။
 (၂) ကြီးစကိုကိုင်ပြီး ပလတ်စတစ်အိတ်လေးထဲကို လေဝင်ဖော်ပြီး
 ပဲပျော်ပြော်ပြီးကြည့်ပါ။

ဆော့ကစားဖို့ အဆင်မပြေရင် အစားထိုးလုပ်ငန်း(၂)ကို လုပ်နိုင်ပါတယ်။
 အစားထိုးလုပ်ငန်း(၂) ကဗျာလေးဆိုကြရအောင်။

စွဲအွေးလေး

စွန်ကလေး စွန်ကလေး
 ကောင်းကင်ထဲမှာ ပျော်ပြီး၊
 လေနှင့်ရာ လွှင့်ကာသွား၊
 ကြီးကလေးနဲ့ ချိတ်ကာထား၊
 ကြီးပြတ်ပြီး ပျောက်သွားလို့
 ရောင်စုစွန်လေး လုပ်ကြဖို့။

ဆော်လော်

ဖတ်ရှုကြည်ရန် စာနှင့်ပုံများ

မိုးပျုံပူဖောင်းက ကောင်းကင်မှာ
ဘာလို့ပျုံနိုင်တာလဲ

မီးပုံးပျုံက ကောင်းကင်မှာ ဘာလို့
ပျုံနိုင်တာလဲ

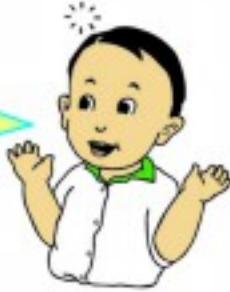
မိုးပျုံပူဖောင်းကတော့ အဲဒီထဲမှာ
ဓာတ်ငွေ့တစ်ခုထည့်ထားလို့
ကောင်းကင်ကို ပျုံတက်နိုင်တာပါ
မီးပုံးပျုံကတော့ လေပူတွေ
ထည့်ထားလို့ ပျုံတက်နိုင်တာပါ

သိသွားပြီနော်

ကောင်းကင်မှာသဘာဝအတိုင်း မဟုတ်တဲ့အရာတွေကို
တွေ့နိုင်တယ် လူတွေက ကောင်းကင်မှာ သွားလာနိုင်ရန်
အတွက် ယာဉ်တွေကို တိထွင်ကြတယ်

အနှစ်ပျော်နှင့် လေ့ကျင့်ခန်း

မိုးပျော်ဖောင်း၊ မီးပံ့ပျံ့၊ စည်ဗွန်း၊ လေယာဉ်ပျော်တွေကိုလည်း
ကောင်းကင်မှာ တွေ့နိုင်တယ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကောင်းကင်မှာ သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရတာတွေနဲ့ တွေ့ခြားတွေ့ရတာတွေကို ပေါ်ဖော်ကြရအောင်။

သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရသည်များ	တွေ့ခြားတွေ့ရသည်များ

မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင်
ဂျပန်နိုင်ငံတာကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရရှိအကျင်စီမှ နည်းပညာကျည့်ပံ့ပိုးမှုဓာတ်ပါသည်။